

20. november 1998

Kr. 10,-

ORGAN FOR MENTAL, SOSIAL OG ØKONOMISK NYORIENTERING

63. årgang

Nr. 18

VÅRT MÅL: Et fritt levende selvvirksomt samfunn
 VÅR METODE: Selvkontroll og hensynsløs, men objektiv kritikk
 VÅRT MIDDEL: Ny livsorientering bygget på Kristusimpulsen

MOTTO: Riv ned alle gjerder som skiller menneskene og hindrer dem fra å oppleve og erkjenne våre dype fellesinteresser innenfor vårt felles samfunn. Frem med helhetsfølelsen og totalitetsbevisstheten. Ned med partipolitikken og klassekampen. Frem med det frie levende selvvirksomme samfunn.

Den nye mentalitet

Hele verden en familie

MOTTO:

"Vår skjebne er sosialisert. Mennekelivet og samfunnslivet er et gjennomført interessefellesskap. Gjør derfor mot andre, hvad du vil at andre skal gjøre mot dig. Ti alles vel er mitt vel, og mitt vel er alles vel!"

Av sivilingeniør
Gjert Edv. Bonde

Det er klart at en ny tingenes tilstand ikke vil kunne nåes i verden, hvis menneskene ikke endrer sitt livssyn

og samfundssyn. En ny mentalitet er betingelsen for både å kunne nå frem til mere menneskeverdige forhold og for at en sådan oppnådd tilstand kan bli av varig natur.

Hvordan ser de nuværende samfundsforhold ut? Vi lever i en verden som fra begynnelse til slutt er fylt av selvmotsigelser. «Der er dårlige tider», sier nutidsmennesket, men verden flyter av varer og livsformødenheter så der er overflod av alt! – Og det er en relativ virkelighet at det er trangt i verden. Mange sulter og fryser, og mange lider og har det ondt, fordi der er såmeget av varer at menneskene går konkurs og menneskene blir arbeidsløse. De kan ikke skaffe sig penger. – Alt fordi der er for mange varer. Men vi «lever jo av penger» sier nutidsmennesket. «Det er jo pengene som regjerer verden».

«Imidlertid får vi vel nok «gode tider» igjen når bare konjunktorene forandrer sig. Ja, konjunktorene er noen farlige vesener!».

Så må det være, sier kirke og presteskap. Menneskene er onde, syndige vesener, og jorden er en jammerdal. Derfor må vi finne oss i at her på jorden er der trengsler! Mennesket har ikke vilje til det gode. Menneskenes hjerte er ondt fra sin ungdom av. Kanskje i et liv efter døden blir det bedre, sier prestene.

Skje din vilje også på jorden som den skjer i himmelen, bli fullkomne, seier derimot Kristus. – Et fullt og godt stappet mål skal I få i fanget, sier han videre. Der skal bli overflod på jorden av alle livsformødenheter! Jorden skal ikke være en Jammerdal. Men hvis jorden allikevel synes å

forts. side 2

DEN GAMLE MENTALITET

Han diktet tilvarelsen om i tall. Hans organisasjon blev et eggeskall, hvori han blev innesluttet. Han vet ikke selv hvad han vil eller skal. Hans rike står sikkert foran sitt fall.

Nordisk Netværk:

En globaliseret verden bliver ikke demokratisk

Af Ulla Klötzer, formand for Alternativ till EU, Finland

Vi bør forsvare Nordens rolle som vejviser til en samfundsform, som bygger på demokrati, ligestilling, økologisk bæredygtighed og global solidaritet

I takt med den stadig hurtigere akcelerende globalisering og EUs stadig tydeligere udvikling i retning af en føderation har den nordiske samfundsmodel, som bygger på demokrati og åbenhed, på social og kønslig ligestilling, på ansvarlighed overfor miljøet og på aktivt arbejde for global retfærdighed, måtte vige for hårde økonomiske

værdier, dikterede af hensynsløse globalt handlende storvirksomheder.

I Sverige må man på grund af EU give afkald på økologisk bæredygtige miljønormer. I Finland sendes lærerne på tvungen orlov pga. de nedskæringer, som foretages i statsbudgettet af hensyn til ØMU-kriterierne. Det fører til, at elever, som undervises i grupper på hundrede af én lærer, mister læselysten. I Danmark forgriber regeringen sig på strejkeretten.

Den nordiske samfundmodel, som gennem mange år er blevet opbygget nedefra på basis af aktiviteter blandt samfundsendagerede borgere, nu må vige for et centralstyret, bureaukratisk, konkurrenceorienteret system, hvor borgernes eneste opgave er et at stemme på

forts. side 10

Hevnen over tyskertøsene

Av Dag Ove Johansen

I frigjøringsdagene i mai 1945 og senere fikk norske jenter som hadde hatt tyske soldater som kjæresten sin straff selv om det ikke fantes noen som helst lovbestemmelse om dette. De ble utsatt for folks hevner etter fem års tysk okkupasjon. Unge gutter i og utenfor de norske militære styrker ga tyskerjentene juling, rev av dem klærne og skamklypte dem mens mange tilskuere spytet på dem. De ble satt til å vaske gulv og latriner i militærbrakkene.

Politiet organiserte ni leire for tyskerjenter i Norge. Den største av dem, Hovedøya ved Oslo, hadde plass til 2000. De siste slapp ut derfra så sent som i april 1946.

Nå ser det ut til at forfølgelsen av tyskertøsene var enda mer omfattende enn før antatt. Førstearkivar ved riksarkivet, Kåre

Olsen, sier i sin nye bok at så mange som 14 000 tyskerjenter har vært internert i leire. Aggresjonen mot tyskertøsene avspeilet seg i alle institusjoner, også i rettsvesenet og psykiatrien.

Behandlingen av tyskertøsene har nesten vært et ikke-tema i norsk etterkrigshistorie. Egentlig har hele rettsoppgjøret i Norge vært et tabubelagt område, for det har vist seg at mange dommere og sakkyndige som var inne i disse sakene selv hadde sine svin på skogen i forhold til tyskerne og okkupasjonsmakten.

Historien om de skamklypte tyskertøsene viser bestialiteten ved den norske rettsoppfatning like etter krigens slutt. De svakeste av de svake, unge jenter med relle kjærlighetsforhold til unge tyske eller østerrikske soldater, ble utsatt

forts. side 11

Samfunnsliv

Sosialpsykologisk avis
Organ for folkebevegelsen
for ny livsorientering
(Tidligere Samfundspartiet)

Bertram Dybwad Brochmann
grunnlegger

Anders Ryste, adr. 6150 Ørsta
ansvarlig for utgivelse
og redaksjon

Grunnlagt
1931

Med i redaksjonen

Aase Brenne
Haugenv. 9
1400 SKI
Dag Ove Johansen
Røvik, 8200 Fauske

Regnskapene:
Dag Ove Johansen

Ved innbetalinger benyttes
Postgironr.: 0801 3 15 95 06
Bankgironr.: 3992.07.32589

Samfunnsliv 20. jan. 1976:

Hva med vår behandling av nytenkere?

Av gymnasiast Sylvi
Brenne Bergsdal, Bodø

Endelig er Nobels fredspris blitt tildelt en som virkelig fortjener det. Det skulle det vel neppe være noen særlig uenighet blant norske borgere om. Men etter å ha hørt Andrej Sakharovs forelesning blir opplest på TV-skjermen i går kveld, kan jeg ikke la være å undre meg over hvilken oppmerksomhet han har greid å skape her hjemme. Mistforstå meg ikke, jeg unner ham all den støtte og sympati han kan få. Men jeg spør, vet ikke det norske folk at vårt eget land har fostret en sønn som så meget mer på et langt tidligere tidspunkt enn Sakharov, ja til og med Freud kom til kort når det gjaldt BD Brochmanns dybdepsykologi. Og hva gjorde man så i Norge med denne så påtrengende samfunnsforsker og psykolog? Jo, man vendte ham ryggen og nektet ham spalteplass i viser og tidsskrifter, heller ikke hans bøker (ca 40) kunne noen risikere å utgi. Slik er det altså vi behandler våre egne nytenkere, skinnhellige som vi er, fordi de synes å vite mer enn våre autoriteter.

Også i pressen hersker den store gjennomførte sabotasje av annerledes tenkende, ihvertfall i Oslo-avisene, der bare partimedlemmer og andre godkjente «vevisere» får spalteplass. Men denne vår norskfødte forsker kunne man ikke slippe til fordi han var autodidakt. Man tok det nemlig som en fornærmelse at BD Brochmann ville påvise ting som for redaktører og Oslo-journalister ennå var fremmed. «Andre må ikke se og vite noe bedre enn vi. Hvor mange norske tenkere har ikke i bitterhet søkt ut til fremmede land, fordi det var for trangt i hjemlandet.

Ja, ja, den tid kommer vel også for Brochmann, da man innrømmer hvilken stor urett man gjorde ham. Bjørnson og Ibsen ble jo heller ikke fra starten av regnet for å være «respektable» folk, som autoritetene sa. De har jo som kjent fått sin oppreisning nå.

Det skal imidlertid sies at det i de siste årene har hendt ting som ingen ville ha drømt om den gangen Brochmann ble brakt til offentlig taushet. Tre vitenskapelige avhandlinger og en rekke særøppgaver ved våre lærerskoler og høyere skoler ellers, har tatt opp hans idéer til granskning. Nobelprisen i økonomi ble enda tildelt en person som åpent innrømmet at hans teorier delvis var bygd på BDBs modell.

Men ennå i dag merker jeg til min store fortvilelse at vår redsel for å slippe til litt nytt lys over samfunnslivet gjør seg gjeldende. Bare for å ta et konkret eksempel vil jeg nevne en liten episode som etter mitt syn gir klar beskjed. Vårt bibliotek fikk for en stund siden i gave en del av den her omtalte forskers bøker. Dessverre oppdaget man snart at disse aldri hadde fått sett dagens lys. Under forskjellige påskudd plasserte man dem nemlig i kjelleren, og der ble de vel antagelig for alltid.

Så håper jeg bare at ved å tildele Andrej Sakharov fredsprisen, også har gjort livet litt lettere for våre norske «kjettere» innen samfunnsforskningen. Hvis ikke, tyder det vel sterkt på at «vi alene vite»-mentaliteten ennå gjør seg gjeldende blant våre autoriteter, noe som uten tvil vil latterliggjøre vår beslutning om hvem som dette år skulle få Nobels fredspris. Den åndsfrihet som vi nordmenn mener er så viktig å få praktisert i Sovjet og verden ellers, er vi kanskje ikke så lystne på å la gjelde overfor våre egne nytenkere? Skammelig, vil vi unge si.

Sylvi, 17 år

John Sand:

En forsmåttet fødselsdagsphilosof
får den oppreiste pressmannen
Anders Ryste
Vennlig hilsen
John Sand

"ELVERUMS-FULLMAKTEN"

Hva var til det?

Med appendiks:

1. Koartikulasjonell nedrett
2. Fortsettelse med å gi løver til husholdningskraft

"Det er ofte hardt for et lite land å se
nærstående i synene, men det er som regel
en fordel at det skjer, og det må alltid
forstås med en uttrykkelig vurdering."
(H. v. uttrykket: kulturen behjerte meg.)

A/S Historisk Forlag, Oslo

Gratulasjonar i høve 85 år

Takk for alle vakre ord og helsingar i høve 85 årsdagen. Ikkje minst gledde det meg å ta imot boka «Elverumsfullmakten» skriven av den landskjende samfunnskritikaren frå Bjerka, John Sand. Han kallar meg den oppreiste pressmannen Anders Ryste. Ja, heile landet skal reisast opp frå eit falskt rettsoppgjær, frå ei partipolitisk leikarstove og frå ei kyrkje som silar på mygg, men sleikjer kamelar. Anders Ryste

Har Norge tredje Nobel priskandidat i økonomi

Samfunnsliv 1. november i år, melder at avisens redaktør ser frem til en velfortjent avløsning fra nyttår. Med ferie og god avkobling er han den kompetente økonomiske rådgiver. Anders Ryste har tilegnet seg et helhetssyn som er grunnlaget for en ny økonomi.

I førstesideartikkelen i ovennevnte avisutgave «samfunnsrekneskapen bør frem», foreligger Rystes helhetlige livssyn i flere bøker. Jeg nevner «Uten at i

blir som barn igjen». Skriftstedet som også våre kristne kirker, har som fundament. Dåpen. At det hele er betinget av vårt sinn, vår mentalitet, går tydelig frem av hele hans avhandling. Overlevering fra bevegelsens pionérer: Før den enkelte har kontroll over seg selv, kan det nye samfunn ikke gjennomføres.

Men ser vi lys i tunnelen, så begynner vi hver på vår skanse. Ut i fra våre forutsetninger, Norge har to

Nobelprisvinnere i økonomi. «Lyset kommer fra Norden». Vår over åtti år gamle redaktør, Anders Ryste, beviser at han er en verdig Nobelpriskandidat.

Geilo, nov. 1998
Helene Christoffersen

I bevegelsens stifter, Dybwad Brochmanns Soria Moria slott, skimtet han også «ensartet mynt». Det vil også komme når tiden er moden. I tidens fylde.

Den nye - - -

være det, så ligger forklaringen i at I måler med feil mål. «Ti med hvad mål I selv måler, skal I bli målt igjen!» –

Her i verden kaver alle for sig, derfor

Alle
problemers far:
«Enhver er sig
selv nærmest»
«Hvormeget
kan jef tjene
på dig»

laver vi alleslags partier og klasser, «dette er ganske naturlig, for nutidsmennesket har sine særinteresser å vareta», sier de borgerlige og arbeiderne, socialistene og kommunistene. «Vi må organisere oss mot de andre. Enhver er sig selv nærmest.» – Grunnlaget for vår kultur, arbeidsdelingen, differensieringen og vårt skjebnefellesskap, ser man ikke.

Helhet og totalitetssyn og virkelig samfundssyn synes man ikke å vite noget av. – Den nye målbevissthet mangler.

Og så har vi striden gående med partipolitikk, klassepolitikk, prispolitikk og lønnspolitikk, med «nasjonal» politikk, «styre- og voldspolitikk» og «krigspolitikk» og militærvesen. «Vi må ruste oss om vi skulde bli angrepne», sier nutidsmenneskene, «vi må skaffe oss en plass i solen. Vi har alle krav på det». Og så ender det hele med at man skalter hverandre ned i millionvis og øder verdier i millionvis som i verdenskrigen og i den nye verdensbrand som naturnødvendig forestår – hvorfor?

Menneskene vet det ikke klart selv. De har underbevisst en følelse av at der er jo overflod på alt, så der er i virkeligheten intet å slåss om. Der er mere enn nok til alle. Men vår tids åndelige veiledningsanstalter, skole, kirke og presse har vennet folk av med å kunne tenke og tenke i sammenheng, og derfor blir menneskene sig ikke de faktiske forhold klart bevisst. Og derfor ser de heller ikke at som deres mangelfulle tanke er, slik blir også deres kranke materielle skjebne!

Menneskene må nyorientere sig i livet. De må først holde sig for øie at de ikke bare er fysiske sansevesener, men også sjelelige driftsvesener. Og at deres sjeloliv er det primære. Menneskenes fantasiliv, deres tanker og tenkemåte er det avgjørende for deres skjebne; ti som, de tenker, så handler de.

Derfor gjelder det fremforalt at menneskene orienterer sig riktig i tilværelsen. Det gjelder å bli klar over at der eksisterer to slags virkelighet, den objektive

forts. side 4

Dag Ove Johansen: TIDSKAPSELEN

Saltenposten i Fauske fikk tillatelse til å trykke et kapittel fra min nye ungdomsroman i onsdagsutgaven av 30.09.1998. Slik ble boken presentert i avisen:

Spennende ungdomsroman

Fauske: Saltenposten har fått forfatter Dag Ove Johansens tillatelse til å presentere et kapittel i hans siste bok «Tidskapselen». En sciencefiction ungdomsroman utgitt på Orkana Forlag

En gammel indianerbønn er slik: Store Ånd, hjelp meg til aldri å dømme andre før jeg har vandret i deres mokasiner i fjorten dager!

15-årige Kaal er sendt fra fremtiden for å lære seg om medfølelse - empati. Prosjekt Empatia er den første tidsreisen hans. Møtet med den jevnaldrende Bjørn, tyskerungen som er havnet på spesialskole, gir ham meget sterke opplevelser om en tøff oppvekst etter 2.verdenskrig. Å være så nær en annen person gjør noe med et menneske. Men tar Kaal virkelig konsekvensen av dette?

Den biotroniske datamaskinen i Kaals tidskapsel kobler Kaal til Bjørns hjerne og skanner seg gjennom tyskerungens verste minner. Slik må Kaal vandre i Bjørns mokasiner for å kjenne hans smerter i oppveksten. Den første minnetappingen Kaal opplever er skildret i kapittel 4, som vi gjengir her i sin helhet.

Saltenposten var på bokslippet i 9.klassen ved Valnesfjord sentralskole, hvor Dag Ove Johansen leste dette kapittelet for elevene:

MINNETAPPING-1

Han stirrer forskrekket ned på de gråsvarte fiskeskinnskoene sine. De er store som ausekar.

Jeg kan ikke gå i geburtsdag i disse fæle skoene, sier han halvhøyt til seg selv. Jeg er jo bare seks år. Hvorfor vil mommo sende meg avgårde på denne måten? I en voksen manns sko, som en tulling?

Grusveien går fjærelangs mot fiskeværet. Kvalmen har så smått begynt å spre seg, stråler ut fra magen som trådene i en brennmanet.

Jeg tror jeg snur og går tilbake. Kan jo ta meg en tur i fjæra først, for å knuse noen ekle maneter med stein, lage lapskaus av dem.

Vårsola varmer ryggen og lager en underlig skygge av ham i fjæresanden. De bleke pipstilkene hans av noen bein stikker ut av tykke kortbukser. Jakken har lapper på albuene.

Lenge vurderer han frem og tilbake om han likevel skal gå i selskap. Det ville smakt godt med et stykke sjokoladecake, noe han aldri fikk hjemme.

Han myser mot tettbebyggelsen i Været. Det er jo ikke så veldig langt å gå, da. Det varer bare en liten stund, så kan jeg sette tennene i sjokoladekaken til fru Iversen. Han er virkelig heldig, han Jonas, som har en slik mamma!

Hvorfor er ikke mommo slik?

Nei, men Bjørn, da, sier han høyt til seg selv, - det er jo fordi hun egentlig ikke liker meg, det! For mommo er ikke mamma, bare en liksom-mamma som aldri kan bli noen ordentlig mamma for meg.

Han tar tak i en feit stein og kyler den i nærmeste havarerte brennmanet. Lyden er en slags klæs, og smilet brer seg straks over det vinterbleke ansiktet hans.

Med bestemte skritt trasker han opp på grusveien innover mot været. Karslig putter han hendene i lommene. Sparker noen steiner i grøfta, tar med et par hestehov i samme farten.

Her kommer Bjørn, farer det gjennom skolten hans. Og jeg skal i geburtsdagsselskap til Jonas. Ja, det skal jeg sannelig.

Men like ved den første hagen med stakittgjerde kjenner han på nytt kvalmen murre i magen.

Jeg vet at de vil gjøre det.

Ingen vil stoppe dem.

Og det er lang vei hjem!

Likevel går han de første snublende skrittene over grensen. Det er kaken som trekker, fru Iversens nydelige sjokoladecake.

Fiskeskinnskoene trækker ned grønt gress i hagen med voksenmannsskritt. Det er ingen vei tilbake nå.

En skjelvende hånd banker på døren. Det er nesten ikke lyd. Er det noen som hører?

Plutselig står Jonas der, med ansiktet fullt av flir.

- Neimen, hei, Bjørn, er det du som kommer!

- Ja, det er meg.

- Vi har begynt allerede.

- Er det mer sjokoladecake igjen?

- Ja, men det er ikke mye!

- Bare til meg?

- Ja, men det er ikke mye.

Bjørn glemmer rent å hente opp pakken fra innerlommen. En myk pakke i grått innpakningspapir. Det er mommo som ordner det meste. Men hyssingen har han knyttet selv.

Jonas river opp papiret og gløtter ned i hemmeligheten.

Lester, strikket av blått ullgarn.

Ja, ja, det er jo greit når det blir kaldt, men det er jo lenge til.

- Takk skal du ha, Bjørn, det kommer godt med når det blir vinter.

- Det var mommo som pakket dem inn...

- Det er greit, det.

- Sjokoladecake?

- Mamma, Bjørn ga meg lester!

- Det er fint, Jonas! Det kommer godt med når det blir...

- Vinter, tilføyer Bjørn.

- Kom inn, sier Jonas og dytter nykommeren inn i stuen.

*

Alle glaner på ham, vet at han er sønn av en tyskerfaen som pulte en norsk hore en vakker soldag i mai. Så ble hun på tjukken og fødte en idiot av en unge.

- Gratulerer med dagen, sier Bjørn mens de andre glaner og vurderer ham fra fiskeskinn til hårkrem.

- Ja, hum-hum, mumler en av ynglingene og smatter med tungen. - Men hva gjør du egentlig her?

Bjørn ser forundret på fyren.

Er han ikke like velkommen som de andre?

- La nå Bjørn spise i fred, sier Jonas.

- Greitt for meg, det, svarer den nesevise.

Ansiktene sitter tett rundt ham mens han skraper sjokoladeskorpen av for å gjemme den til slutt. Det er som om de eser opp til svære brune fotballer. Øynene liksom tyter ut og nistirrer ham i senk.

- Etterpå går vi ut og leker, sier en av fotballene gjennom en skjev sprekk i læret.

- Jaaaaa, samstemmer de andre mens luften langsomt går ut av dem og ansiktene blir normale igjen.

- Ja, det kan vi godt gjøre, ikke sant Bjørn?

Det er Jonas' stemme i bakgrunnen. - Vil du ha mer å spise?

Bjørn kjenner det er blitt mer enn nok. Kvalmen hugger tak helt ned i

underlivet, røsker til for å slite ham sund mens alle ser på.

- Skal det være litt mer saft? spør moren til Jonas gjennom den åpne kjøkkendøren.

- Neitakk, vi er forsynt, sies det fra alle hold. Guttene er ivrige etter å komme seg ut.

- Du kan godt vente litt, Bjørn, sier en av dem mens han henger igjen i dørkarmen med ene hånden og kikker seg tilbake over skulderen. - Spis deg ferdig...

Så er han ute av syne.

Bjørn sitter alene i stuen. Det er rikelig med både saft og småkaker igjen, men han har nettopp mistet matlysten. Sjokoladen ligger som en sur klump midt i magen et sted og vil opp igjen, men han kjemper tappert imot.

- Takk for maten, stønner han og kommer seg på beina.

- Hyggelig at du kunne komme, Bjørn, sier stemmen uten ansikt fra kjøkkenet.

Hvorfor vil hun ikke se meg?

- Adjø, fru Iversen.

- Adjø, Bjørn...

Han går så stille han kan ut i bislaget. Det vesle vinduet øverst på veggen viser en mørknende himmel med skyer i oppbrudd.

Det blir vel ikke regn igjen?

Da han åpner døren, hører han stillheten der ute.

Hvor er det blitt av alle sammen?

I to kjappe sprang fra trappen er han på bakkenivå. For sent oppdager han løpestrengen som er spent i lav høyde like foran beina. Som en skadeskutt kråke stuper han med ansiktet ned i grusgangen. De grove sandkornene rasper huden, det svir i øynene, blodsmaken sprer i munnen sammen med sand og skitt. Før han riktig sanser det, spyr han fru Iversens sjokoladecake ut over hele ansiktet.

Da blir han var latteren fra flokken som står rundt ham.

Ulvne har bare ventet på øyeblikket da de kan kaste seg over meg!

Før han vet ordet av det, har en av dem knyttet et tørkle stramt over munnen hans. En eller annen fester tauender rundt beina. Snart trekker de ham med seg ut av fru Iversens hage, over grusveien og ned mot naustene. Alt skjer så raskt at ingen utenforstående merker noe som helst.

Det gjør så vondt i håndflatene at han skriker, men det blir bare noen ynkelige stønn gjennom tørkleet som presser seg inn i munnen hans. Det er hoiing og roping fra de som trekker ham etter seg. Men han kan ikke høre Jonas noe sted.

- Tyskerjævel! sier stemmene. Det er vanskelig å avgjøre hvem det er. Alle virker så grove og hese i målet. - Nå skal vi ta deg, din helvetes nazist!

Slagene og sparkene hagler. Snart enser han ikke smerten. Alt går liksom i ett. Det som sies blir en eneste grøt av gjennomtrengende ul, ulvehyl mot fullmånen. Med tungespissen kjenner han at to fortenner har løsnet. Blod og snørr blander seg med tårene fra lydløs gråt.

Så blir det helt stille.

Deretter begynner det å striregne.

Han slikker det i seg, men synes det er merkelig at det både er lunkent og salt. Gjennom de opphovnede øynene ser han pissestrålene fra de som står rundt.

De har i hvert fall sluttet å sparke, farer det gjennom skolten hans mens urinen gjør ham både gjennomvåt og stinkende.

Disse klærne kan jeg aldri bruke i noe geburtsdagsselskap igjen.

Det er bare å hive dem på havet...

Endelig har de gjort fra seg.

De begynner å prate igjen. Lavmælt og nølende.

Hvorfor gjør de dette mot meg? Jeg har aldri gjort dem noe. Hvorfor stanset ikke Jonas dem?

- Er det noen som hærer å ta i møkkapeisen?

- Ikke jeg, i hvert fall!

- Enn du, Jonas?

Jonas er sammen med dem! Hvorfor, Jonas?

- Nei, vi slutter med dette nå.

- Er du feig?

- Det er ikke rett...

- Det gir vel jeg faen i! Så får jeg gjøre det selv, da...

En eller annen trekker av ham buksene så rumpa blir bar. Noen fniser i bakgrunnen.

- Hvem skal gjøre det?

- Faen, ikke jeg, i alle fall!

- Ikke jeg, heller.

- Er det bare feigpeiser her, da?

Det gjør så ubeskrivelig vondt at han gir alt han har i lungene for å skrike ut smertene de skjærer inn i ham med en lommekniv i ene rumpeballen, men tørkleet forvandler det til et lite pip fra en kanarifugl i bur.

- Det ble et jævlig fint hakekors, ikke sant?

Den nye - - -

virkelighet, som er i kraft av sig selv, (f. eks. at jorden er rund) uavhengig av hva menneskene tenker og tror, og den relative virkelighet (f. eks. pengevesen og politikk) som er i kraft av menneskenes avtaler, konvensjoner, vaner og forebildninger. De må bli sig bevisst at de trenger å skaffe sig kunnskap og innsikt i tingene for derved å skaffe sig herredømme over tingene, og herredømme over sig selv. Menneskene må skaffe sig selvkontroll!. På samme måte som man ikke i enhver situasjon kan mestre en bil, man ikke kjenner bilens og motorens konstruksjon og objektive virkemåte, på samme måte står man i menneskelivet håndfallen og hjelpeløs, når der skjer ting som vi ikke forstår og ikke ser sammenhengen i, og som vi altså ikke har grep på men tror skyldes overnaturlige vesener. Ved selvkontroll lærer vi oss til å se at pengene i sig selv er døde og livløse, og at de ikke kan skape liv eller regjere verden, således som menneskene tror de gjør idag, men at dette tilsynelatende forhold bare er relativ virkelighet, som fremkommer

ved at menneskene uten å være sig det bevisst, overfører til pengene noen av sine egne livgivende egenskaper. De dikter liv i pengene!

Menneskene må også bli sig bevisst livets plan og tilværelsens mål. «Bli fullkomne», sa Kristus. Menneskene må se sig selv som stadig materiale i arbeide hen imot denne fullkommenhet. De må se de chanser de har til å riktig fremover, hvis de anvender sin fantasi, sin forebildningsevne og sin ten keevne på riktig måte, men de må også se den veldige risiko der er forbundet med å tenke feil og ta feil av livslovene og livsveien. Kunsten blir i ethvert tilfelle å finne frem til den objektive virkelighet. – Man blir man sig klart bevisst at man selv er materialet i arbeide, og at også vår bevissthet er under utvikling, da blir man også på det rene med, at da er man ikke viljevesener, som bare handler etter sin vilje. Når menneskene handler galt er det regelmessig ikke viljen det skorter på. Viljen kan være god, men det skorter dem på kunnskap og bevissthetsgrad. De har ikke den rette mentalitet og innsikt. Denne forklaring er det resultat vår tids videnskap, dybdepsykologien, og

alle tiders største dybdepsykolog Kristus gir uttrykk for: «Forlat dem, for de vet ikke hva de gjør». Ti menneskene er bevissthetsvesener under opvåken. De er sig ennu ikke på langt nær fullt bevisst. –

Dette grunnleggende syn vil bli det avgjørende i alle livets forhold. Holder man sig alltid dette grunnsyn for øie, så får man selv en stadig større ydmykhet, hvorved også chansen stiger for at man gjennom sin tanke skal komme til et riktig erkjennelsesresultat. Vår mentalitet er vår skjebne.

En konsekvens av dette livssyn vil bli, at man lærer sig til en ny vurdering. Man lærer således å skjelve mellom og vurdere skinnverdier og realverdier og objektiv virkelighet, mens penger er utelukkende relativt virkelighet. Vi lærer oss å se, at pengeverdi er intet, menneskeverdi er alt. Og at vi derfor må la menneskeverdien få komme til sin rett.

Vi lærer oss å se tingene i sammenheng. Vi lærer oss å se menneskenes avhengighetsforhold til hverandre, som følge av arbeidsledigheten og leveforholdene på jorden. Vi lærer oss å se helheten

og se at vi har fellesinteresse alle sammen, alle mennesker deltar i fremskaffelsen og produksjonen av de levnettsmidler og de livsforødheter vi alle trenger. Også på åndslivets område. Vår skjebne er jo sosialisert. – Proletarfilosofien vil opphøre. Vi lærer oss å se det meningsløse i all slags politikk og klassekamp.

Vi lærer oss å se at vi kan ikke handle ondt mot andre, uten til slutt å ramme oss selv. Vi ser derfor at vår livsdrift, den hellige egoisme som driver vårt individuelle liv, også må være drivfjæren i alt samfunnsliv og samliv mellom menneskene. Vi ser altså at egoismen kommer i samklang med altruismen, – noget

Stadier i bevissthetslivets utvikling

som er det nødvendige resultat av vår kulturutvikling, men som menneskene til nu ikke har fattet og forstått.

Derfor gjenstår ennu i samfunnslivet å praktisere i alle forhold den livsvisdom som rummer alt og løser alt, – det kristne prinsipp: «Gjør mot andre, hvad du vil at andre skal gjøre mot dig.» –

Dette er den nye målbevissthet: ikke: hvad kan jeg tjene på min neste – men hvad kan jeg tjene min neste med! Det er samspillet i den hele natur vi må bli oss bevisst.

Om kulturen og kulturfornyelsen

Kulturbegrepet er svært diffust i vårt samfunn. Noen har et avgrenset innhold, andre et uhyre snevert og atter andre et svært vidt innhold. Selv hører jeg til de siste. Der oppfatter jeg at også sosialantropologene befinner seg, likesom B. Dybwad Brochmann, Kristus og mange flere.

I foredraget analogiserer jeg fra den biologiske livskampen til kulturkampen i menneskenes bevissthetsliv, som jeg har lært av gartneren B.D. Brochmann. Forøvrig en metode som benyttes flittig av Kristus. Jeg står også i gjeld til den franske vitenskapsmannen Teilhard de Chardin for hans evolusjonslære syn og på den analytiske vitenskapsmetodes svakhet, som er en bekreftelse på BDBs lære. Innenfor den bevegelsen BDB skapte, benytter vi oss titt og ofte av Kristi lære, hvilket jeg også gjør. BDB har i sin forskning avslørt at Kristus ikke er noen religionsfabrikant, men en som sto langt over sin samtid – og vår – med hensyn til livs- og samfunnsforskjennelse, meddelt gjennom lignelser, analogier, symbolikk.

I vår samtid kan vi bruke kunnskaper fra biologi, dybdepsykologi, sosialpsykologi, sosiologi, sosialantropologi og andre vitenskaper for å avdekke det egentlige innholdet i Kristi lære, og slik få et puff til kulturfornyelse på områder som ellers ikke så ofte trekkes inn i kulturdebatter.

De områdene jeg forholdsvis overfladisk vil trekke inn i debatten, er følgende:

Religion, økonomi, organisasjon/statssentralisme

Uten større innsikt enn den nåværende på disse grunnleggende kulturbærende områder, blir det ikke snakk om kulturfornyelse, men kulturforfall i stadig sterkere potens, – en påstand det er full historisk dekning for. Det har ikke skjedd noen fornyelse av betydning på disse områder de siste 100 år, ikke før første eller andre verdenskrig, som er et vedvarende faktum den dag i dag, med den store smellen i påvente. Arbeidsløshet, nød og krig. På fruktene skal kulturtreet kjennes.

Nåtidsmennesket og kulturbegrepet

Hva legger et nåtidsmenneske i begrepet kultur?

Er det gammeldans eller nydans, kirkeritualer eller politiske ritualer. Er det kanskje dialekter, partimøter med korsang, opp-pussing av århundregammel arkitektur. Er det EDB-maskiner, satellitter, atomvåpen, fengsler, torturvåpen. Kanskje fotballkamper, tyrefekting, pengesedler, skattesedler, eventuelt sult, nød, fattigdom, undertrykkelse, krig i form av tv-programmer og avisreportasjer?? De fleste vil kanskje si at kultur, det er film, teater, litteratur, bildende kunst.

Det er jo greit å få kulturbegrepet inn i bestemte skuffer med faste etiketter, særlig for politikerne når de skal bevilge penger til «kulturen». En må jo ha et skille mellom «kultur» og

«ukultur» i vår spesialiserte tidsalder.

Men sannheten er vel at både kultur og ukultur har sitt opphav i menneskets skapende ånd og fantasi, er produkter av mennesket selv. En salig blanding av livsopbyggende og livsnedbrytende produkter, konkrete som abstrakte.

Menneskeånden har født det, alt sammen, gjennom århundrer og årtusener.

Og som det er i naturen, med livsopbyggende og livsnedbrytende krefter, så også innenfor menneskenes kulturskape verden, ser det ut til.

«Survival of the fittest»

I naturen hersker den strenge lov at alt det visne, syke, ikke utviklingsdyktige, ikke-mottagelige for evolusjon, brytes ned til den jord det kom fra. Dette er jo en del av naturens økonomi. Ibsen berører denne samme lov i ånds- eller kulturlivet når han uttaler disse ord i Peer-Gynt-dramaet: «Ei forgieves var din fødsel, legg deg ned og bli til gjødsel». Peer Gynt i oss selv og i det politiske livet er dagdrømmeren, fantasten, som ville unnvike møtet med sitt eget utvaskede «jeg».

Spørsmålet er om vi har noe i vårt kulturliv som utvisker menneskenes «opprinnelige jeg», fjerner dem fra «den egentlige virkeligheten»? Noe som bringer menneskesinnet til å visne, sygne hen, miste livslyst, livsglede, utviklingsglede, selvtilit og selvrespekt, arbeidsglede og arbeidsmuligheter? Noe som hemmer evolusjonen i samfunnet, og hermed legger menneskelivet åpent for åndslivets gribber og hyener, som jo har sitt liv av dette «ikke-utviklingsdyktige materiale».

Det er selvsagt horribelt å forestille seg at noen med vitende og vilje kan underlegge seg menneskesinnet og bevisst bryte dette ned, slik at mennesket til sist ikke har annen funksjon i den store sammenheng – enn «å legge seg ned og bli til gjødsel» – eventuelt til føde for «gribber og hyener». Som BDB påviser i sine verker, og som historien vår viser, så vokser vi ganske langsomt til bevissthet om kreftene utenfor oss – og kreftene inni oss og våre samfunn/ kulturer, som styrer oss i retning liv eller død, evolusjon eller forfall. Kristus var seg så bevisst denne strenge «utvelgelsesloven» i samfunns- og kultursammenheng – at han uttalte: «Den som ikke vil at jeg (hans lære/bevissthet) skal være «konge» – før ham hit og hugg ham ned for mine øyne.» Å ta disse ord bokstavelig all den tid han selv sa at han bare talte i bilder og lignelser, er derfor ikke mulig. Som hele denne utvelgelsesloven går av seg selv, skjer av seg selv, selvvirksomt i naturen, slik fullbyrder den seg selvvirksomt i menneskenes kulturkamp, uten at de selv ser ut til å være seg bevisst denne loven.

I samfunnsvitenskapene glimrer denne bevissthet med sitt fravær. Rustningskampanjen i verden vitner jo også om at man ennå tror at «den fysiske sterkeste har livsretten», men det er jo forsåvidt i tråd med naturvitenskapens banale forestilling om mennesket som dyr. «Livet kjenner bare til evolusjon», sier den franske naturvitenskapsmann Teilhard de Chardin, og

evolusjonsprosessen har beveget seg langsomt fra det første liv ble til og opp gjennom dyre- og planteriket frem til mennesket, hvor evolusjonen fortsetter i menneskenes åndsliv eller bevissthetsliv. Å forhindre eller hemme evolusjonstrangen i menneskeslekten vil da si det samme som selvdstruksjon, dvs da setter man selv i scene – selvvirksomt – sin egen utslettelse. Og hvordan forhindrer og hemmer man evolusjonen i menneskeriket? Selvsagt ved å stenge ute nytenkning, ny bevissthet. Et samfunn som praktiserer denslags metoder, bærer sin egen selvutslettelse i seg, naturligvis.

Hyener og gribber i kulturlivet

Hvordan kan krefter vi kjenner fra naturen, vise seg i kulturlivet eller åndslivet? Vi kan jo forfølge tanken om nedbrytende virksomhet, som f.eks. fratar menneskene troen på egne muligheter. Religionen står nær

for hånden, den såkalt kristne. Her har vi læren om den berømte arvesynden, som vi aldri blir kvitt. Dette er jo det perfekte, varige nedbrytningsmiddel. Vi finner ikke ett ord om arvesynden i Jesu lære, tvertimot, menneskene har mulighetene i seg til fullkommenhet, til frihet, rettferdighet, fred og brorskap. Ja, vi har mulighet til å skape overflod av materielle/sosiale goder. Faderen til arvesyndslæren må være selveste fanden, som karakteriseres som den ånd som baktaler og dreper, livsløgnen. Dette åndelige virus får vi servert gjennom det som skulle være «det helligste av alt» – kulturkjernen. Ikke rart det går nedover med folk og fe – stemmekveget, nummerert som sine slektninger på båsen.

De dårlige hyrder

Jeg har nevnt kirkens arvesyndslære og knefall for «øvrigheten», dvs. for ytrestyret (som varig ordning), for undertrykkelsen og utviskingen av menneskeverdet (gudsbildet), selvbekjennelse og selvkontroll. Videre for akseptering av å nummerere menneskene og sette dem i «bås», som annet fe. Melking og slaktning (økonomisk) foregår jo lettere da, selvsagt, mer rasjonelt. Drøvtygging er jo også et fenomen som gjentar seg hos «féet» på båsen i form av teologi, årtusengammel teori om pengesystem og statssystem, som

gumles oppatt og oppatt. Slik slår «féet» på båsen seg til ro i sine båser og håper på «bedre tider». Dessverre er det så at «féet» må slaktes – ikke bare økonomisk, men også i krig – for at de «gode tider» skal bli mulige. Millioner av arbeidsløse og materiell overflod går ikke sammen med «de gode», gamle samfunnsoppskrifter.» Jesu karakteristikk av ledere og øvrigheter som de dårlige hyrder og ulver i fåreklær, kan vel underskrives den dag i dag, og hvor kirken residerer som den absolutt dårligste hyrde noe folk kunne få.

Godt er det jo at kirken tømmes for trengende, men folkene er jo ikke dermed kvitt sine «ulver i fåreklær», sine blinde veiledere for blinde.

Menneskesønnens møte med fanden

Kristus er vel det første virkelig bevisste menneske, som kunne sette ord på de negative blindveier eller impulser menneskeånden utsetter seg for, og som vi som gode evolusjonister må lære å avvise – om våre gode iboende krefter skal få komme til sin rett. Det fortelles en lignelse i evangeliene – om Kristus som møtte selveste fanden i egen person, den personifiserte livsløgnen.

Et meget interessant møte for oss nålevende, som tror at fanden og hans oldemor er døde forlengst. Det er da det er virkelig fare på ferde, for fanden er ekspert i omkleddninger og bruker ord som faller helt i tråd – både med nye rettskrivningsregler og behov for å skjule ordenes egentlige innhold – jamf. moderne krigsspråk.

Vel, vel, Kristus hadde altså møtet med denne celebre ånd, et møte som ikke falt helt heldig ut for fanden. Til tross for sistnevnte, så har kirken sørget for at fanden alltid går av med seieren – etterat vi fikk en organisert statskirke måvite. Å dyrke fanden – livsløgnen i seksdagers- eller femdagers uke – og så innbille seg at man dyrker livets Gud – virkeligheten – den 7. dag i uken, er tricks som bare velutdannede autoriteter kan foreta seg – overfor den uvitende og godtroende masse, som fra gammelt av har en viss svakhet for tryllekunstnere. I stedet for sannheten om fanden og hans oldemor, har vi fått kristendomsstemplet på denne fantasiens utskielser fra virkeligheten. Enhver kan spørre seg selv når og hvor de fikk kirkens orientering på vedkommende punkter, som trekkes frem i møtet mellom Kristus og «Fanden». Fanden eller djevelen, personifiseres som det bruker å være i eventyrene. Fristelsene produseres i vår egen fantasi og har selvsagt sin årsak i at vi lever i samfunn og gjerne vil overleve best mulig og følge tradisjonelle veier til «toppen».

Den første fristelsen er av «sosialøkonomisk» art:

Er du Guds sønn (har skapende ånd og fantasi) så si til disse stene at de skal bli brød.

Hva annet er det vi lokkes til å tro – når vi setter penger i banken på rente –? Pengene arbeider jo for oss. Vi trenger ikke å arbeide for brødet

skyld – eller dyrke jorden for å få brød. Og så ble det da et system ut av denne fristelsen, mammons-systemet eller det kapitalistiske systemet, som meg bekjent ingen av de «siviliserte» nasjoner har greidd å motstå, med den konsekvens at hele verden, mer eller mindre, arbeider som slaver for pengeprofittens skyld og har tapt av syne hvorfor vi egentlig arbeider og skaper, nemlig for å frigjøre oss selv og våre samfunn fra materiell og sosial nød og mangler. Å tro at det kapitalistiske system har interesse av dette egentlige målet – er dagdrøm og ønskedrøm.

Kristus avviste fristelsen klart og tydelig. Han ville ikke delta i dansen rundt pengeverdien. Jødene hadde jo i sin historie høstet sine bitre erfaringer med denne dansen, som andre folk, og som folkene i vår tid. Men å si nei til denne dansen, det betyr jo bare at man må ha gjennomskuet svindelen og forstått forskjellen på fiktivøkonomi og realøkonomi. Den siste gir oss den trygghet og frihet vi trenger for å skape overflod, frihet fra nød, fattigdom, arbeidsløshet og krig. Den første kjenner vi virkningene av. Å gå dypere inn på realøkonomien er umulig i dette foredraget. Interesserte må her sette seg inn i B.D. Brochmanns samfunnsregnskap, som er det eneste i sitt slag i verden av i dag. Her går det frem hvordan verden bedrar seg selv på sine eldgamle økonomiske myter.

Samtidig gir BDB retningen fremover, om vi vil svare på evolusjonskravene.

Fristelse nr 2 angår organisasjonssamfunnet

Fanden – eller vår frie og ukontrollerte fantasi, gir seg ikke så lett – når det gjelder å få oss bort fra evolusjonen, fra bevissthetsvekst. Dette siste er jo mer krevende enn å bare gi etter for visse impulser. Denne gangen gjelder det organisasjonssamfunnet, som vi muligens er svært stolte av?? Alt virker jo så ordnet og overskuelig, så forutsigbart, liksom, fra år til år, fra parti til parti, fra LO og NAF osv. Og hvert individ sitt nr, liksom hver ku, hvert hjem, kort sagt, hva er ikke tellet, veid, vurdert i kroner og øre?? Og hva kan ikke kontrolleres gjennom EDB-systemet? Kan vi komme nærmere idealsamfunnet, det geniale styringssystem??

Men hva var det nå fanden sa til Kristus: «Er du Guds sønn, så kast deg ned fra tempeltinden, og englene skal komme og fjerne hver sten for dine føtter».

Er det ikke omtrent slik alle ledere kjenner det, når velgerne har båret dem frem til organisasjonens tinde? Sitt du der og styr oss, og vi skal betale kontingenter og sørge for stadig nye tilhengere. Vi velgere og betalende er jo så små selv og så lite i stand til å styre, men for dere, våre ledere skal vi gjøre alt liksom. O, tilbedende kjærlighet og dyrkelse. Ikke rart at disse ledere gjør alt de kan for å bevare slike følelser – og «rydde unna» eventuelle konkurrenter. Jamf. den politiske hanekampen, hjemme og på verdensarenaen. Alle ledere

forts. side 6

Om - - -

bæres oppe av sine «engler», sosiale mennesker som gjør hva de kan for sine kjærlighetsobjekter – så sant lederen formår å sette i scene «det umuliges kunst». Machiavelli har jo lært fra seg den celebre kunst – å lede de store folkemasser – ved å foreta nitide observasjoner av de såkalt vellykkede ledere. Når vi så tenker på at massemedia står til disposisjon, læreanstalter, reklame osv. – så hva mer kan en opphøyet leder eller et lederskap ønske seg? Det måtte jo være Orwelles perfekte EDB-øye helt inn i «de styrtes hjernemasse».

Men hva det perfekte EDB-apparat formår, kan også frykten bidra med, så spør om ikke fanden kan sine ting – universitetsutdannet eller ikke.

Om Kristus står det at han var forutvitende om alle ting. Hvordan det kan skje, får de lærde og ulærde strides om, men hvis hans lære vitner om at han var forutvitende med hensyn til alle våre menneskelige svakheter under evolusjonsprosessen, vår manglende selvkontroll og selvinnsikt, vår undervurdering og overvurdering, vår fantastiske evne til utadprosjisering, dyrking av ytre, strålende midtpunkter – helst i gullkareter og med ubegrensede millioner kroner på rente, 20% eller deromkring – så tror ihvertfall jeg det er bedre å erkjenne svakhetsene og få våre underliggende sosiale drivkrefter under kontroll. Trangen til å dyrke midtpunkter, ytre sådanne, kaller BDB for sentripetalsansen eller den midtpunktsøkende sans, som er helt uunnværlig i samfunnsdannelsen. Problemet er bare at vi utadprojiserer – dyrker personer og ytre maktapparater – i vår fantasi utstyrer dem med den makt og stråleglans, som bare

eksisterer i den store helheten som samfunnet utgjør, nasjonalt og internasjonalt, sammen med hele universet. Alt dette uendelig store samarbeide og samspill er det egentlige midtpunktet som aldri svikter når vi først får øynene åpnet for det, og selv stiller vår sjel, vår fantasi, logikk, forstand og kjærlighet, vår arbeidskraft, vår individualitet inn i tjenesten for dette dynamiske, selvvirksomme riket, som Kristus kaller Guds rike. Hva annet kan det kalles – for alle riker vi mennesker hittil har skapt, har vært basert på fantasifulle forestillinger om samfunnsvirkeligheten, om oss selv som mennesker og våre iboende krefter. Guds rike er det rike som er basert på hel og full kontroll over «det fantastiske» som våre riker hittil har representert og gått til grunne på.

I Universet eksisterer ingen fantastier eller fantasiriker, det gjør det heller ikke i naturen, men kun i de menneskebygde kulturriker. «Fantasten» i mennesket har den store sjansen og muligheten til å bli seg selv bevisst som bolig for skapende krefter (Gud) – og til å avvise den ukontrollerte fantasien (fanden) – som hele vår kulturverden er så besatt av –. Det skal en uhyre sterk åndskraft til for å stå i denne «prøven» – denne så uhyre viktige eksamen i livslære, og hittil er det vel ikke så mange utenom Kristus som har bestått prøven og sagt «nei» til fanden.

Kristus ville ikke misbruke sentripetalkraften eller den midtpunktsøkende sansen hos menneskene – ved å la seg dyrke som konge i gullkarer – og med soldater til å sloss for seg. Han ledet i stedet menneskenes fantasi tilbake til dem selv, til det store i deres egen sjel, til de veldige latente muligheter der, som rett forstått og rett brukt

realiserte livets eget rike mellom menneskene på jorden. Kristus la, ved sin adferd og sin lære ned den evolusjonære kjernen, som skulle gjennomsyre menneskenes bevissthetsliv gjennom århundrer og årtusener. I dag kan vi begynne å fatte hva han egentlig utrettet, selv om både kirke og vitenskap står langt borte og har mistet kontakten med både det evolusjonære og det visjonære aspektet, og hermed også helhetsaspektet, alt dette som kan gi menneskene det nye håp, den nye kraft, den nye livsmening.

Kristus avviste også fristelse nr 3, verdenssentralismen

Her ble han lovet gull og grønne skoger samt hele verdensriket, om han ville være så vennlig å dyrke fanden og hans oldemor, alle de menneskelige illusjoner og fantasier omkring økonomi, persondyrkelse og statsdirigering/ sentralisme. Europaparlamentet var ikke oppfunnet dengang, men romerriket var der, og det står opp igjen, gang på gang, i nye forkledninger etterhvert som problemene bare øker innen de enkelte nasjoner. Hva skal det nye parlamentet eller verdensriket kalles, monstro? Illusjonene kan være over oss som en mare inntil folkene begynner å søke etter sannhet og virkelighet. Da skal fanden ha takk, da forsvinner han i den problemtåken han skapte, sammen med teologien, partipolitikken og vår nåværende sosialøkonomiske vitenskap/politiske økonomi. Fred være med støvet. Og velsignet være den som kommer til menneskene i virkelighetens navn – og ikke har sin eksistens av å misbruke deres tillit, forat en selv, ens klasse eller annen maktgruppering skal bli stor og fet på misbruket.

Hvor står utdanningsinstitusjonene i kulturformidlingen?

På bakgrunn av de områder jeg har trukket inn i kulturdebatten, skulle det vel være nokså enkelt å vite hvor utdanningsinstitusjonene befinner seg. De er budnet til å formidle den kulturen som er anerkjent av det religiøse presteskaper, med visse modifikasjoner, av partipolikerne og deres gullkalvdans, kort sagt, utdanningsinstitusjonene er bundet til å formidle videre til slektene alt det som Kristus sa «nei takk» til. – Gjennom ansettelsesmakten, eksamenssystemet og andre belønningssystemer er den gamle «fantastiske» kulturen sikret, ihvertfall på de grunnleggende stadier hvor barn-unge lærer å vurdere seg selv, sortere seg selv på skalaen fra meget vellykket til ikke vellykket. Fra regelen er alltid unntak. Barneoppdragelsen kan være en av dem, visse skoler og visse hjem, men mot den store samfunnsbøyggen kjemper de fleste forgyves. Hierarkiet sikres gjennom skolesystemet, men fra gymnastiden får den kritiske evnen muligens en viss sjanse til utvikling, men ikke så mye at den bryter ned «de grunnleggende fellesverdier, dvs. det folk flest er oppdratt til å tro på innen politikk og økonomi. Den ukontrollerte fantasien – fanden – er folkets kultur, formidlet gjennom all verdens kommunikasjonsystemer – og gjennom trofaste, loyale, sosiale tilhengergrupper, innenfor og utenfor utdanningsinstitusjonene. Om fanden var en person, så skulle han gni seg godt i hendene og flere i skjegget.

«Det stakkars folket» får først opplæring i visse for fandens sympatiske virkelighetsfortolkninger,

derneft kalles disse samme fortolkninger for «folkets vilje, demokrati osv.» Folket kan naturligvis ikke ville annet enn det de er opplært til og for. Sirkelbevegelsen er tydelig nok.

Det mangler bare at «folket selv» ser denne sirkelen og beveger seg ut av den ved å tenke selv og stille de rette spørsmål. Det tåler ikke fanden. Evolusjonslæren er for «ham» en pest. Så vet vi «hvem» som har æren for den store skepsis, vantro og mistillit til menneskeslektens muligheter.

Enher av oss kan få stifte bekjentskap med «fanden i kultur og samfunn» – og måle vår styrke. De unge som nå vokser opp, har ingen liflige fremtidsvisjoner, tvertimot, det er utslettelsens sverd som møter dem. Derfor skulle evolusjonstanken gi oss all den kraft vi trenger til å byde fanden tross, i alle sammenhenger. Evolusjonen eller utslettelse. Det skulle ikke være vanskelig å velge om en skjønner dette. Og den angår oss alle, tvers over kunstige gruppe- og klasseskiller, over nasjonale grenser, over alders- og kjønngrenser. Vår eneste og felles fiende som menneskeslekt betraktet – er og blir fanden i form av ukontrollert og blind fantasi. Andre fiender finnes ikke.

Den virkelige kulturkampen er derfor en åndskamp hvor fienden er klart lokalisert og definert.

Aase Brenne
(Foredraget innkortet)

Innebygd

Av Rolf Høstmark

Ulf Christensen bruker etternavnet Innebygd – og det med rette. Han bor i et karré av opp til åtte etasjers husrekker. Hans hus er pent, i sin tid bygget for en velstående familie, med store pene høyloftede rum og god plass til en stor familie med flere hjelpere. Og det er en have rundt med trær, plen og blomster.

De som bor i høyhusene rundt, finner det hyggelig å kunne se ned på denne idyllen fra sine kjøkkenvinduer og luften balkonger. Husene er selvsagt bygget med fasader mot gaten rundt. Det går godt an å bo her inne, huset har alle fasiliteter. Skal man ut, er det gjennom en port i den byningsrekken som ligger mot syd.

Utsikten fra huset er selvfølgelig 0, man ser bare baksiden av disse fjell av noen boligblokker – fjell som stenger en inne. Ut herfra gjennom porten – passet, er til en gate med trafikk, høyt tempo, støv og eksos.

Det moderne urbane mennesket har det i bunn og grunn akkurat som dette huset! Skal man se den klare himmel eller stjernene – blir det i «paddeperspektiv» – stadig omgitt av bygningsfjell og fremmede mennesker.

Friheten er forgiftede gater,

forlystelsessteder med støy og øredøvende musikk, salg, TV og et eneste rolig teater. Erhverv er milevidt fra sjø, grønne enger, trær og blåner. Utrolig mye av disse erhverv kalles «meningsfylt arbeid». Forbausende!

Og de høye fjell omkring en, utgjøres av lover, bestemmelser, reguleringer og lønnskamp. Alt vi er, eller foretar oss fra bleiestadiet til lekestuen blir registrert i minst fem «systemer». Disse arbeider riktig nok adskilte, vi har da personsvern!, men for givne personer i givne omstendigheter – er alt tilgjengelig.

Dette uverdige forholdet, blir her som i diktaturer gjennom alle tider, avledet fra erkjennelse, ved det gamle velprøvede, virkningsfulle; brød og sirkus! Cirkus kalles nu kultur, det lyder «finere» og selv en fotballkamp med 4000 tilskuere på tribunen og en million, eller flere, foran TV-skjermen, er «kultur».

Og kirken kommer til med sin kultur; Dåp, konfirmasjon, ekteskap, begravelse, og – livet kan nok være både besværlig og konfliktfylt, men her kan du få fred i sjelen og slør for øynene, så du ikke ser tomheten, og «trøste deg synder, i himmelen får du fred».

Jo, vi starter i Statens barnehager, læres opp i Statens barneskole, ungdomsskole og videregående, og

blir fullgode Statsanhørig. Tas hånd om av Statens trygde- og syke-systemer. Arbeidsløshets-, uføre- og aldersomsorg. «Vi» «behøver ikkje gjera nokon ting, ikkje tenkje ein gong». «Tänka inte – det endast förverar!»

Ja – det er Platons «Staten». Oldtiden er ennu ikke slutt. Vi oppdras systematisk til uselvstendige statslemmer! Selv ordningen av lønns- og arbeidsforhold og

kjønnskvoltering er overført fra enkelt mennesket til et velsmurt byråkratisk fagforeningssystem. Dette mot arbeidsgivernes like byråkratiske og velsmurte organisasjonssystem. Begge interessert i konflikt og kamp, dette gjør dem synlig og betydningsfulle. Hva nasjonens samlede arbeid skaper av varer og fortjenester – som kanskje kunne foredeles noenlunde likelig – og det er virkelig nok til alle – det interesserer

ingen. Nei kamp! – om prestisje, kroner og ører, det er saken, det er det eneste betydningsfulle.

Nei!, hold menneskene i bånd – organiser dem i to så det blir motsetninger. Skulle vi organisere og fordele arbeidet, for i fellesskap å produsere alt vi har behov for, noe som faktisk ville gi langt kortere arbeidstid og mye mere fri. Fy for en avskyelig og farlig tanke! Hva skulle så

organisasjonsbyråkratiet og de «store bossene» gjøre da?

Nu – slå ned slike formastelige tanker, km med «brød og sirkus», kultur og TV og hold krampaktig på «status quo».

Alt ut i fra den frie sosialistiske tankegang: «Mennesket har ikke godt av å stå alene, og kan det heller ikke» Men vi har mange som er godt utdannet og utmerket skikket til å lede og styre!» Slik har det alltid vært!»

Det er naturens orden! Basta! Menneskene har jo sin fulle frihet, selv om vi styrer og bestemmer. De kan jo bl. annet velge om de vil feriere på Mallorca eller på Tenerife! Velmenende!?, men den er nå svært så godt betalt da! Det er nærliggende å kalle dette «systemet» trafikkpoliti med masse «overvåkingkameraer»; plassert på de utroligste steder. Ja, altså solid innebygd.

Man kaller det demokrati; demos, folket styrer. Styrer hva? Himmellegemene?, med sine egne liv og tilværelse? Ingen av delene! som vi har sett. Men folk er fornøyd med sitt Storting og sin Regjering, sine fagforbund, sitt byråkrati, sin livssituasjon, sin «frihet»!

At det sitter en gruppe «Pamper», Mafialedere, vitenskapere, «pengematadore», herskesyke psykopater, som dirigerer alt, absolutt alt, media, banker, politikere, folkeledere, krig og fred, – det har man observert ytterst i øyenkroken. Og det «forholdet» kan man jo ikke gjøre noe med, ikke noe tilfelle, så når dette ikke kommer i synsfeltet, så går livet rolig videre. Man har viktigere ting å tenke på, bilen skal jo poleres, eller tanken på båten fylles opp.

Og den nevnte gruppen, den har aldeles ingen grunn til å spre viten om seg selv og sin virksomhet. Den har jo til disposisjon en stor gruppe dyktige psykologer, skribenter og politikere, som omhyggelig forteller folk = all verden hva man skal tro, vite og mene, om alle verdens forhold – gir

forts. side 11

Mennesket ypene

v/ Alf Wang

Man er i alminnelighet ikke oppmerksom på at et menneskes prestasjoner, evner og anlegg er underkastet de samme universelle lover som alt annet levende, nemlig den at de ikke kan komme utover visse grenser bestemt gjennom de arvede anlegg.

Et menneskes kroppsbygning, vekstkurve, anlegg for bestemte sykdommer og ferdigheter f.eks. er arvelig bestemt.

Det som er oppgaven for alle samfunnscellene, er å gjøre seg alle sine anlegg nyttige til deres ytterste grense, for det levende samfunns beste. Den dynamiske skapende utvikling har differensiert menneskene i forskjellige raser, og mennesketyper, med bestemte funksjoner innen helheten.

Av rene typer sjelner man mellom 3: den atletiske, pykniker, og den leptosome. De rene typer er selvfølgelig sjeldnere, blandingsformen de alminnelige. Den atletiske er over middels høy, påfallende bredskuldret, med kraftig benbygning. Muskulaturen er kraftig og tydelig fremtredende.

Pykniker er tykkfallen, med kort hals, liten skulderbredde i forhold til brystbredden. Han er av middels høyde og har forholdsvis stor vekt, muskulaturen er vek. I motsetning til andre kroppstyper utvikler pykniker først sin endelige form i 30-årsalderen, slik at han tidligere kan forveksles med atleten.

Den leptosome type utmerker seg ved en mager, tynn kropp og tynne lemmer. Han er under middels, såvel av vekt som brystomfang og bredde, med smale skuldre og spinkel benbygning. De tre mennesketyper er også forskjellige på det mentale psykiske plan. Atleten er utadvendt, selvsikker, modig, forsoner seg lett med krig og mord. Mange offiserer og kirurger tilhører denne typen. Vi finner også en god del på sportsarenaen.

Pykniker er også utadvendt, har godt humør, spiser godt, er selskabelig og typisk sosialt innstilt, vil leve og la andre leve, og gir lett etter for press. En finner mange bedriftsledere og leger innen denne typen.

Den leptosome står i kontrast til de to andre, han er innadvendt, taktsom og grublende, og med trang til ensomhet. Han må ta avgjørelser på egenhånd, selv om dette fører til katastrofer.

Den leptosome er det typiske åndsmenneske, Isaac Newton tilhørte denne typen likeledes mange kjente innen vitenskap og filosofi. (Emanuel Kant) Den leptosome typen er den seigeste og lengst levende av alle mennesker.

I en undersøkelse ved et universitet i USA for en del år siden, fant man blant studentene en del som gikk med frelsers assosiasjoner og

med tanker om å frelse verden. Dette var en blandingstype og ble kalt prometheus eller Kristus-typen. Utrolig at såkalte vitenskapsmenn ikke synes å være oppmerksom på de differente menneskecellers rolle og sammenheng i det store samfunnslegemet, og tatt dette opp til nærmere undersøkelse. Dette viser at vitenskapen ennå ikke har våknet opp til bevissthet om hvordan det reelle levende samfunn virker i praksis. Vitenskapen har jo hittil bare sett på mennesket som et tobert pattedyr, da ser en bare dyret og evner ikke å se det store skillet at mennesket er vokst frem og ut av dyret og videre til en høyere bevissthet – det levende Gudmenneske i det levende samfunn.

Hvordan foregår denne dynamiske utvikling i samfunnet, hva er det egentlig som driver de visjonære seere som flytter milepeler og fører menneskeheten fremover i en stadig høyere erkjennelse og forståelse om oss selv og det samfunnet vi lever i.

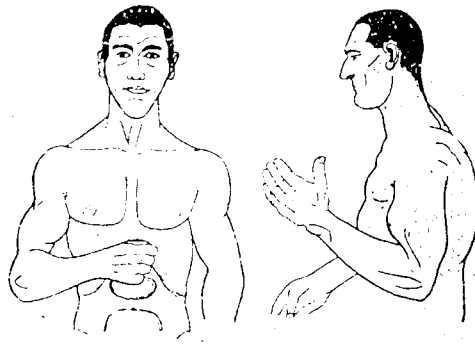
Vi er fremdeles under oppvåkning, og har enda ikke helt forstått det samfunn vi lever i. Men etter som vi vokser inn i det levende samfunn som omgir oss, modner også vår bevissthet om helheten frem.

Er det da slik at det vi kaller den skapende utvikling, eller livet selv, (noen kaller det Gud) som skaper eller frembringer og tar ut de enkelte menneskeceller for å lede menneskeheten fremover i bevissthet.

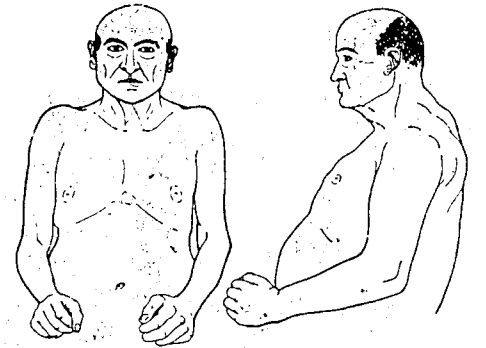
Når vi ser de forskjellige mennesketyper med differente evner og anlegg. Er det da slik at det er de menneskene som tilhører prometheus typen (eller frelsers typen) som den skapende utvikling har valgt ut som en slags mentale mutante celler som har som oppgave å føre den mentale utviklingen videre til stadig økende livskjennelse og bevissthet i det som vi kaller det levende Dynamiske Samfunn.

De enkelte mennesker (cellene) i samfunnet virker med sine iboende evner til helhetens beste, en er bonde, en annen er fisker, håndverker, og ingeniør, lærer, lege osv. Så lenge menneskene utnytter og bruker sin viten på det objektive virkelige område, går det bra. Samfunnet fungerer da i overensstemmelse med de iboende egenskapene til samfunnscellene. Det er da menneskene beveger seg fra det objektive, og over på det subjektive plan, med tro, meninger, religion og politikk problemene oppstår.

Dybwad Brochmann sier det slik: Når en ser menneskeåndens fantastiske fremskritt på det fysiske, kjemiske og tekniske plan, kan man nesten bli stum av beundring. Likeså utallige som menneskenes seiere er på det fysiske tekniske plan, likeså talløse er våre skuffelser og nederlag på det sosiale, politiske og moralske

Den atletiske type.

Den pykniske type.

plan. Og hvorfor? Jo, fordi vi her ikke mere arbeider med materiale og drivkrefter utenfor oss selv, men her arbeider vi med oss selv som materiale og med hittil ukjente drivkrefter inne i oss selv. Når vi skal løse kollektivets problemer er vi på en og samme gang materialet i arbeidet, samtidig som vi selv er de skapende faktorer.

Verden står imidlertid nå umiddelbart foran alle tiders største renessanse. All smerte, all lidelse og alle skuffelser og savn betegner kun fødselsveer for en helt ny kultur. Det kollektive livs hemmeligheter er ved å bli oss bevisst.

Mennesket står umiddelbart foran en helt ny orientering, angående sin egen plass i den skapende utvikling.

Menneskenes samfunnsliv er avhengig av kunnskap og opplysning. Vi tilføres uavlatelig nye impulser, nye intuisjoner og visjoner. Disse oppfattes alltid først av individer, aldri av organisasjoner eller hele folkegrupper. Det er derfor individenes privilegium til enhver tid å utvide menneskehetens bevissthetsliv, og «flytte miliepelene» for vår livserkjennelse.

Massemennesket består ennå i dag av såkalte «gjennomsnittsmennesker» der sammen med såkalte minusvarianter som oftest føler stor ulyst og uvilje overfor alle plussvarianter, dvs. slike individer som uavlatelig tilfører menneskeheten ny bevissthet, nye

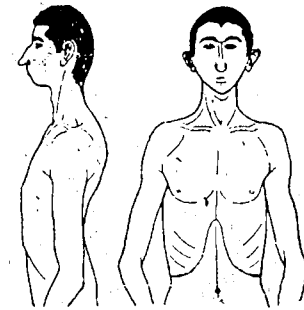

impulser. BDB.

Er det da slik at de plussvariantene som den skapende utvikling bruker for å føre menneskeheten videre er de som tilhører prometheus typen (frelsescellene) som får denne oppgaven.

Men ikke alle cellene er seg like bevisst, noen kommer bare til det politiske eller religiøse metafysiske plan, som sammen med stoikere og mystikere blir hengende igjen i et livsfjernt og handlingsløst nirvana. De har utspilt sin rolle, livet har ikke mere bruk for dem dei innkapsles og dør. Noen celler føler bare en indre uro, skjønner at noe er galt med det samfunn de lever i, men vet ikke riktig hva dette består i. Er ikke helt våkne, følger med i tiden, men godtar stort sett det bestående.

Andre engasjerer seg i freds- og

Den leptosome type.

miljøbevegelser, står på og gjør så godt de kan der. De som er mer bevisste blir i noen tilfelle «hjelpere» til de visjonære seere. Det er bare de helt virkelige objektive seere («av dem er der et fåtall») som bryter ut av det bestående, og fører menneskeheten framover til det frie levende samfunn.

Men kampen vil bli hard, alle statshedninger, pengematadorene (kapitalistene) vil gå mot Nyorienteringens tanker med alle midler, mange av dem er organisert i hemmelige bevegelser verden over. Disse har enorm makt og vil stoppe alle som prøver å forandre det rådende systemet. Likeledes kirken og de mange religiøse sekter. Tenk på alle de på tempeltinden - paven, diktatorer, ultra kapitalister, frimurere og alle sentralister som vil skape verdensstat, som ser sin tro og

verdensbilde truet, vil kjempe til to the bitter end, og vil gjøre alt de kan for å knuse alle nye visjonære tanker. I håp om å slippe å se alle sine kjæreste illusjoner falle sammen.

Derfor vil de visjonære seeres liv for manges del gå bort i et evig truble. Alltid i opposisjon til det bestående, de er som oftest (enfant terrible) hvor de befinner seg. Forsmedelser, beklagelser, fengsler og bakvaskelser er daglig kost.

(Selv om ikke alle makthavere i det gamle system forstår BDBs påvisninger, skjønner de så meget at disse tankene er livsfarlige for det foreldede livssyn de representerer.)

At hele folkesamfunn kan tjene den skapende utviklingsprosess tyder den merkelige rolle det jødiske folk har spilt gjennom tidene. Jødene har, hvor enn har vært i verden, skilt seg ut fra andre folk. Deres evner har

vært de andre overlegne i mange tilfelle. I forhold til folketallet er det folk av jødisk avstammelse som har fått de fleste nobelpriser. Dette er tankevekkende og noe som fortjener større oppmerksomhet. Også andre folk har hatt mer eller mindre viktige roller i utviklingen, hver på sin måte har alle hatt en viss prosent av sannhet, og fornyelse i seg.

Men hvis et folk ikke svarer til utviklingens krav, blir den evolusjonistiske lederrolle ført over til andre grupper og folk, som svarer til den skapende evolusjonistiske linje.

Jødene som før var spredt over hele verden, samler seg i dag i en egen stat (Israel) og kommer til å gjøre de samme feil som andre folkeslag. Jødene har helt siden staten Israel ble opprettet, ligget i konflikt med sine naboland, og med en lite vennlig politikk. De mange forsoningsforsøk har ikke vært vellykkede.

Dybwad Brochmann sier det slik i en av sine bøker om jødene. Menneskene aner ikke at hele deres makt bunnar i rent tilfeldige stemninger. En statsmann aner av samme grunn ikke jødene makt, fordi jødene makt beror på de «stemninger» hvori massene befinner seg. Det sterkeste samfunn i verden er det desorganiserte jødesamfunn. Det behersker verden med usynlige tråder og menneskene og deres vitenskap vil forgiveves søke «årsaken» til kulturrikers oppblomstring og fall, så lenge de ikke fatter åndslivets ubetingede herredømme over alle statsmenn, embedsmenn, kanoner, banker, konvensjoner, massemedia, lover, militærvesen, teknikk og kjemi. For bak Alle kanoner og lover, bak alle knyttnever og former, ligger overbevisninger eller livsanskuelsen hos menneskene. Kall dette religion eller politikk, vitenskap eller løgn – kall det hva man vil.

Bli aldri antisemitt. Det er ikke jøden i kjøtt og blod som er den farlige. De er alle åndelige barn på overgangen fra dyret til guddommelighet via mennesket. Det er jødedommens ånd og kyniske livsanskuelse og statshedningenes tøylesløse fantasier som er det farlige. BDB.

Men det desorganiserte jødesamfunn er i dag bundet opp i en stat, og den evolusjonistiske lederrolle ligger open for andre folk.

For de nasjoner i verden som bygger på åndsmakt og den objektive virkeligheten som Dybwad Brochmann påviste, vil komme foran alle andre. De vil bli livets naturlige utvalgte mellom nasjonene.

Hvem er det i dag de som vil bli de første? Dette synes helt åpent i dag.

Tok Moses feil av leia då han vraka lova på «steintavlene»

Vart Moses politisk då han skifta ut Guds lover, den indre lov i kvart menneske (samvetslova) med si eiga lov, Moselova? Han vile gjere det lettare for folket med dei mange påbod og forbod, men det som i røynda hende, var at Moses og hans etterfylgjarar fekk all makt og kontroll. Slik vart folket heilt hjelpelause i hendene på leiarane.

Jesus forstod at Moses hadde teke feil av leia, og måtte difor seie: «De har høyrte det sagt til dei gamle, auge for auge, og tann for tann, men eg seier dykk» osv.

Det gjeld ikkje ytre påbod og forbod. Dei 10 bod gjeld det indre rette tilhøve til Gud som skal opplevast i einkvar. Trua på Gud langt borte er for lett å tene, men nesten er nær, og ansvaret kan ingen fri seg frå. Dette forstod dei sanne profetane lenge før Jesus atter minte om det.

Profeten Jesaja som levde ikring 745–700 år før vår tidsrekning, sa at det var miskunn og rettferd Gud venta av sitt folk. Gud stygdest med slakt- og brennoffer. Alle desse offer som vart gjorde, sa profetene Jesaja var gagnlause. Det gjaldt medmenneskeleg forståing. Sann medkjensle, innleving i andre

si livsstode. Det gjeld å ikkje drepe den medfødde evna til empati (empati av gr. pathos), evne til å sette seg inn i andre menneskers situasjon, innlevelse. Sitat frå Caplex)

Har ikkje alle fått medfødd slik evne? Jau, men den vert drept med Mammon-dyrkinga. Ja, for med slik utvikla vaka evne, ville det ikkje vere mogeleg å misbruke og utnytte sine medmenneske slik det vert gjort i dag av rentesugarar og spekulantar!

Det Gudsskapte menneske er borte. Mammon sine leigetenarar har fått makta! Dette såg Jesus, difor var han fårleg, og han måtte bort! Han ville at Guds lov og rike måtte få råde «på jorda, slik som i himmelen». Ja, den universelle lov skal få råde og skape harmoni på jorda, slik som i universet. Sjølv sagt er det meininga og målet!
29.9.98.

Sigurd Lyngstad

R.bm.

Mammon kjem fram når menneska blir leidde inn i symbol og biletdyrking. Dei 10 boda blir virkningslause dersom ikkje boda om dette vert teke med.

Aftenpostens «Jubilanter» Anders Ryste 85 år og hans utgitte bøker

Det kommer dessverre ikkje med at de er å få ved Bondes Forlag! Det er dypt å beklage» Det tar sin tid!! og vi er vel langvarig skjerp.

Helene Christoffersen

« – hvordan vi tror og innbill oss at økonomien skal organiseres, er kommet i konflikt med hvorledes økonomien i samfunnet av seg selv fungerer og legger seg til rette –»

Samfunnsliv 1. oktober 1998

Takk for bl.a. lederen!

Hilsen Helene

Dei minner om «bukken og havresekken»

Politikarane er talsmenn og -kvinner for grupper og eigeninteresser. Heilskapssynet taper. Politiske trådtrekkingar får meir og meir makt. Venstreleiar Mowinckel var med i politikken og på Stortinget frå 1906, og med leiande ansvar Odelstingspresident, 1913–15, stortingspresident, 1916–, Handelsminister i 1921, og overtok året etter utenriksdep., og vart statsminister i 1924–26. Han stod fram som leiar for Venstre på Stortinget i 1929 då den store krisa kom etter spekulasjonsøkonomien under krigen, og tala for å få gjort noko med den låge kroneverdien. Det fekk han ordna etter sitt ynske med det resultat at han fekk berga sin økonomi i Nordsjøflåten, som skipsreiar. Men dette førde til at 70.000 bønder gjekk konkurs, fordi dei hadde late seg narre med i

spekulasjonsøkonomien og drege på seg stor gjeld.

«Og kva gjorde den same Mowinckel i 1940? Jau, då var han den sterke talsmann på Venstremøtet i januar, at me måtte ikkje stelle oss slik at me kom inn i krigen på «feil side». «Rette sida» for Mowinckel var Englands side. (Og det ville vere mest gagnleg for hans egne skipsfartsinteresser!)

På regjeringssmøte 2. mars brukte Koth dei same ord som på Venstremøtet 2 månader tidlegare om at det gjaldt å kome på «den rette sida i krigen». Men ingen tvil den tid, hjå *det norske folket*, at *me måtte halde oss nøytrale og ikkje måtte late oss dra inn i krigen på den eine eller den andre sida*. Når skal sanninga få kome fram?!
25.10.98.

Sigurd Lyngstad

Den beste nordmann er den beste verdens-borgar

Det meinte våre store åndshovdingar i det fyrre hundreåret. Slike som A.O. Vinje og Arne Garborg t.d.

Men no har politisk rådgjevar Guri Jørstad i Bondeviks og Lahnsteins kulturdepartement fortalt på kronikkplass i Aftenposten 3.8.98, at «nasjonalstaten er eit historisk og konstruert fenomen, og eit midlertidig fenomen».

Storingsrepresentant Bjørn Hernes (H), merkar til dette: «Riktignok har nasjonalstaten

sine mangler, så samarbeid er bra. Allikevel er det drøyt bare å gi den en konstruert og midlertidig status. Er forslaget fra Senterpartiet om nasjonalstatens og dermed selvråderettens permanente avskaffelse nær forestående». Spør BH.

Det er so mange gamle ordtak som kjem fram i tankane: «Inkje nytt under sol» «Det verste av alle u-år, er u-år i folket». Sitat.

Desse som er so viljuge til å tilpasse oss den store maktpolitikken, vil måtte føre til

Babels forvirring med dei mange kulturar og religionane som kjem inn, vil splitte eit slikt lite språksamfunn som det norske. Her som folket før har hatt so mykje sams. Naturlege samanbindingar.

Sams naturgrunnlag frå gamalt. Sams tenkjemåte som sams mål har gjort mogeleg. Eit organisk samfunn. Skal det skiftast bort for pengar og overnasjonal styring?

Er det ikkje å gjere mot betre vitande, slik som no å late seg påtvinge innførsle av levande dyr og kjøt med alvorleg smittefare?

Gløym ikkje! Mammon er ein hard herre!
28.10.98.

Sigurd Lyngstad

Thorolf Høyer-Finn til minne

Med organist Thorolf Høyer-Finns bortgang har Molde mistet da en av sine mest særpregede personligheter.

Han ble født i Drammen i 1896, kom til Molde som organist i 1924, og han ble snart en kjent skikkelse i bybildet.

Høyer-Finn hadde utdannelsen som elektro-sivilingeniør, men hans sterke musikale interesser førte til at han utdannet seg som orgelbygger i Sverige, der han også tok organisteksamen.

Han ble også på andre måter knyttet til Sverige i og med at hans kone, Ingeborg, som har vært hans trofaste og gode støtte gjennom et langt og lykkelig samliv – er svensk.

Orgelet i Molde gamle kirke var

ikke i den beste forfatning da Høyer-Finn tiltrådte som organist, og han gikk snart i gang med å arrangere konserter til inntekt for ombygging og reparasjon av orgelet.

Da både kirken og orgelet brente under bombingene i 1940, utarbeidet han straks detaljerte planer for orgelet til Molde nye kirke, og takket være hans store og uegennyttige arbeid med dette, kunne orgelet bestilles allerede i 1941, slik at det ble langt rimeligere enn om det var blitt bestilt senere. Og det ble en norsk fabrikk som bygget orgelet, Vestres Orgelfabrikk på Haramsøy.

Han var meget glad i dette instrumentet sitt, – han

demonstrerte det gjerne for interesserte, – og han hadde den glede å kunne spille jevnlig på det fra kirkens innvielse i desember 1957 til 1967, da han gikk av som organist etter oppnådd aldersgrense.

Thorolf Høyer-Finn var musikkannemler i Romsdals Budstikke i 47 år, – men foruten dette – og organistgjerningen – var han meget aktiv som komponist. Av større komposisjoner kan i første rekke nevnes hans kantate for kor, solist og orkester til Molde bys 200 års jubileum i 1942 – til tekst av Ola Fladmark. På grunn av krigen ble kantaten framført først i 1946, og da for fire fulle hus (i Utstillingshallen).

Han komponerte videre – til telst av Olav Orheim – kantate for solist, kor og orgel ved innvielsen av Molde nye kirke i 1957.

unnlate å understreke følgende, som har med saksinnholdet å gjøre:

1. Sitatene og forfatterens egne formuleringer er her og der vanskelig å skille ad, fordi vi bare rent unntaksvis får vite hvem som siteres, hvor sitatet er fra og når det er uttalt. Slike opplysninger er jo viktig når noe skal etterprøves.

2. Flere av de siterte er forlenget døde og neppe representative for vår tids forkynnelse. Dagens predikanter

kan selvsagt ha andre oppfatninger enn det som kommer frem i H.-F.'s artikler.

3. Den serien av navn som man finner på s. 30, tilhører forlenget historien.

4. Når det gjelder uttrykket «kjødets oppstandelse» så er det i dag ute av trosbekjennelsen. Men da forfatteren skal ha skrevet manus, fantes det både i trosbekjennelse og liturgi.

Det som kanskje i 1. rekke preget personen Høyer-Finn var hans

uredde og rakryggede opptreden og meninger om spørsmål som engasjerte ham. Han gikk ikke på akkord når det gjaldt det han mente var rett og riktig, og de som kjente ham, vil vite at han var usedvanlig snill, velmenende og rettskaffen i all sin ferd. Han var på mange måter hva man kanskje vil forbinde med en original, – men da i positiv og god mening.

Han vant seg mange, mange venner som vil huske ham, – i respekt og hengivenhet.

Hans navn vil leve – i musikk og sang. – og i minnet hos alle som lærte å bli glad i ham. –

Jon Bjordal

(i Adresseavisen, Tr. heim 30/4 -74)

Noen kommentarer til denne artikkelsamlingen fra forlaget

Under normale forhold, dersom forfatteren ennå var i live, ville vi nok ønsket en mer radikal bearbeidelse, slik professor Jacob Jervell etterlyste etter å ha sett på samlingen i manusform. Når vi ikke har kunne følge opp alle de kritiske

punkt Jervell anførte i et brev til meg av 22/10 -96, skyldes det et ønske fra venner av forfatteren som med denne boken vil reise. T.H. -F- den form for «bauta» et autentisk manuskript representerer.

Imidlertid vil ikke forlaget

Elverum 7/2 -98
Even Lorch-Falch
Det Frie Samfunns Forlag
N-2401 Elverum

Leserinnlegg til Samfunnsliv, 12. oktober 1998:

Nordland Psykiatriske Sykehus: Galskap satt i system!

(- en sann historie fra dagens virkelighet -
samt kommentarer til Austbø-tragedien i mars d.å. -)

Primo september d.å. ble undertegnede oppringt av en ukjent mann hvis kone for 4. gang siden 1996 hadde blitt tvangsinnlagt på Nordland Psykiatriske, - (tør ikke stå frem med navn p.g.a. redd for represalier).

Da jeg går inn i denne saken, viser det seg, og overrasket er jeg jo ikke, at nordland Psykiatriske følger mønsteret til en rekke, ikke for å si alle, andre psykiatriske anstalter jeg har vært i kontakt med, - og det begynner etterhvert å bli svært mange. Her blir Galskap Satt i System.

Inntil jeg begynte å arbeide for å avsløre den grufulle psykiatrien, for vel seks år siden, hadde jeg ennå min barnetro i behold: I vårt land forekommer det ingen kobling mellom politikk, psykiatri og rettsvesen. Skulle det forekomme enkeltstående overtramp, så har vi da domstoler som vet å beskytte borgere, som lar alle saker bli «fullkomment opplyst», som det heter. Våre politikere er ikke korrupte. Legger du bevisene på bordet, så tar de straks affære. De dekker ikke over og fortier ikke lovbrudd hos myndigheter og rettsinstanser, men er rettsstatens og demokratiets fremste beskyttere.

- Ja, vi vil gjerne tro det slik. Vi vil tro oss beskyttet av rettsstaten og demokratiet. Og av *offentligheten*, den frie presse. Dersom noen gidder å lese, da. Dersom noen våger å trykke.

Disse tankene ble nedfelt i siste halvdel på 1980-tallet, da Arnold Juklerøds skolesak ble verifisert for politikere, rettsvesen og psykiatere.

Og som Arnold Juklerøds nærmeste pårørende da han døde i januar 1996 - (ikke i slekt) - har jeg opplevd, ved å være vitne til, - både se og høre, det meste innen den grufulle psykiatrien, så som mord, seksuelle trakaseringer på sitt verste, kirurgisk lobotomering, kjemisk lobotomering, reimlegging, elsktrosjokk«behandling», og et fullstendig neglisjert forhold til menneskeverdet! - osv. osv.

«Behandlingen» av nevnte kone er som følger: Har hendt at hun er blitt hentet av uniformert politi på sitt hjemsted, - ved adkomst til Bodø flystasjon har også uniformert politi møtt opp for å kjøre vedkommende til NPS som om hun skulle vært kriminell, - neddopet med bl.a. trilafon, akineton, cisordinol (sikkert andre også), - skjermet fra omverdenen i visse perioder, - taushetsbrudd fra lege har forekommet, - sykejournalen(e) m/vedlegg ikke levert ut etter gjentatte purringer, - det psykiatriske offret tør ikke snakke fritt i telefon p.g.a. redd for avlytting, - og det er sikkert også

andre misligheter begått av NPS.

Arild Pettersen som overlege og kliniker må ta på seg det hele og fulle ansvar for det som skjer/har skjedd, samt at ass. lege Juwamer Mavlud som har et trøblete forhold til taushetsplikten, bør avløses som lege ved NPS.

Ellers har ofrets ektemann samt undertegnede vært i jevnlig kontakt med fylkeslegene, Odd Herder, Kjell Helle og Fred Andersen, kontrollkommisjonens formann Trond Mentzen, psykiatrisk sykepleier Lampe, advokatene Gunnar Reinsnes (nå trukket seg fra saken) og Arnfinn Johansen, adm. dir. Atle Aas v/NPS, men ingenting biter på legene Arild Pettersen og Juwamer Mavlud fra NPS. De nevnte leger stoler blindt på koblingen mellom politikk, psykiatri og rettsvesen og er de nevnte legers fremste forsvare av: Galskapen Satt i System.

Medisin betyr bl.a. legedom, - i giftsprøyten er det ingen legedom *ergo ingen medisin!*

Professor dr. med. Nils Adolf Retterstøl har innrømmet dette bl.a. i sin bok, «Psykosier og organisk betingede sinnslidelser» (sammen med professorene Malt/ Eitinger), - og undertegnede har hørt Retterstøl holde foredrag høsten 95 om hvor vidunderlige disse «medisinene» er! I boka heter det følgende, «- - - neuroleptika er psykofarmaka som har evnen til å fremkalle en *symptomatisk bedring* (understreket av undertegnede) av psykotiske tilstander, særlig schizofrenier og psykosier med lignende symptomatologi, - - - og videre: neuroleptika *har best effekt på såkalte positive symptomer som hallusinasjoner, vrangforestillinger, rastløshet, eksitasjon, sterk angst eller panikk*, (understreket av undertegnede), - - - og videre: neuroleptika *har betydelig mindre effekt på kognitive funksjoner* (understreket av undertegnede) som logisk tanke, oppmerksomhet og konsentrasjonsevne eller det man med ett ord kunne sammenfatte under begrepet intellektuelle funksjoner. Noen ganger synes neuroleptika endog å kunne forverre slike kognitive funksjoner (se side 93)».

Og i et intervju i Alle Menn nr 15, 1979, kommer dr. Ørnulv Ødegård, Gaustad Sykehus, forgjengeren til Retterstøl med uttalelser så åpenhjertige, avslørende og groteske at de åpenbart må være: Galskap Satt i System. Intervjueren er journalist og forfatter Bjørn Gunnar Olsen. Og jeg gjengir her - en - av flere replikk-vekslinger fra samtalen:

Ødegård: Når et menneske blir lobotomert, blir *viktige* nervebaner i hjernen skåret vekk med «et snitt

med kirurg-kniven»,

Ødegård: Man bruker stoffer i stedet for kniv i dag.

Olsen: Men det er en vesentlig forskjell på kjemisk hjelp og kirurgisk operasjon?

Ødegård: *Resultatet* blir det samme.

Ødegård: Lobotomi er egentlig *det samme* som medikamentbruk.

Dette er en uhyggelig ren tale fra forhenværende overlege og direktør Ørnulv Ødegård ved Gaustad Sykehus.

Og lørdag 26. september d.å. hørte undertegnede dosent dr. med. Lars Mårtensson, Sverige holde foredrag «- - - om det å gå i neuroleptikafellän» - hvor han sa at den kjemiske lobotomi er «100 gånger *svårere enn den kirurgiska*». Eller som Mårtensson sier i sin publikasjon «*Neuroleptika dödar Barnet i Människan*», - og så videre «*Helvetet kan inte vara värre. Djävulen kan inte vara ondare än denne psykiatri*».

Nylig offentliggjort forskningsrapport fra SINTEF (Trond Hatling/Trond Krogen) ligger NPG på toppen hva tvangsinnleggelse og - medisinering (giftinjeksjonering) angår. Er dette et tankekors for deg Arild Pettersen?

I bladet «Psykiisk helse» nr 4 1998 - blir Helge Haugerud ved Sandrud sykehus intervjuet. «Kritikerne av psykiatrien har rett i at vi doper og sløver pasienter ned og ikke gir dem muligheten til å bearbeide det de sliter med, sier konstituert avdelingsoverlege Helge Haugerud ved Sandrud sykehus. Han spør seg hvilken dom dagens psykiatri vil få i framtida. - Jeg tror vi vil få sterk kritikk for utstrakt bruk av medisiner med alvorlige bivirkninger, sier han.»

Og flere ganger har jeg spurt meg selv, - fortsatt Haugerud: «Hva om det var min mor... eller min sønn eller datter som fikk denne samme medikamentelle behandlingen sykehuset i dag har å tilby? Ville jeg da godtatt det? Med hånden på hjertet - jeg tror ikke det. Det er for meg et tankekors. Mine bekymringer for at medikamenter og medisiner får forrang - handlet til syvende og sist om viktige verdier. Psykiatriens ubehag må vi leger ta fram. Det vedgår oss alle, sier han.»

Og legejournalen får vi som sagt ikke se, - det til tross for fullmakter fra ofrets side. Arild Pettersen tviholder på den. Men den 5. mai 1984 avsa Høyesterett dom i innsynssaken som Arnold Juklerød i sin tid hadde anlagt, at «Juklerød ikke fikk medhold i sitt krav om fullstendig journalinnsyn».

Høyesterett fastslo her at legens taushetsplikt overfor «tredjemann»

(i dette tilfellet Juklerøds fhv. kone) var sterkere enn Juklerøds rett til å få se og forsvare seg mot de opplysninger hun hadde gitt legene om hans - og som var nedskrevet i en offentlig protokoll - svartebok. Som tidligere nevnt, er dette et avgjørende viktig sikkerhets-spørsmål, og Juklerød kunne der og da opplyse om at i det utkast til ny «Lov om tvunget psykisk helsevern» som da i nær fremtid skulle behandles i Stortinget, var noe av denne Høyesterettsdom tatt med (s. 196-197 i L. utkastet), og lovutvalget gikk da inn for uinnskrenket innsynsrett her:

Sitat:

«Høyesterett har i en avgjørelse (Rt 1984 s. 591) lagt til grunn at en pasients innsynsrett etter omstendighetene kan måtte stå tilbake for legens taushetsplikt overfor den som er kilde for opplysningene, i dette tilfelle en tidligere ektefelle. Rettens standpunkt var begrunnet i at dette måtte være riktig i alle fall ut fra den oppfatning av retten til å ta imot slike anonyme opplysninger som gjaldt på den tid disse ble gitt samtidig som det ble opplyst at det hadde funnet sted en utvikling i synet på dette spørsmål i de senere år. Det ble også fremhevet at retten fant å måtte legge til grunn at de aktuelle opplysninger ikke hadde hatt betydning for spørsmålet om tvangsinnleggelse og rentensjon.

Etter utvalgets mening ville det stemme dårlig med den holdning som etter hvert er blitt fremherskende i samfunnet eller når det gjelder innsynsrett og personlighetsvern, om det fortsatt skulle være adgang til å til imot, journalføre og anvende opplysninger vedrørende en pasient og hans forhold, uten at pasienten gir adgang til å gjøre seg kjent med og kommentere disse opplysningene. Dette kan bare sikres på en betryggende måte ved at det fastslås at pasientens innsynsrett gjelder ubetinget også her.»

Apropos: Min kone Velaug og undertegnede planter av og til blomster på Ris kirkes massegrav, - JA! du leser rett MASSEGRAV. Her er stakkars psykiatriske offer fra Gaustad blitt stuet ned. Ofre som ikke har hatt et nettverk rundt set. I dag skjønner jeg bedre hva journalist Albert H. Collet i Klassekampen skreiv 22. desember 1982: «Den andre utsegna til overlege Bård Brekke, Gaustad, som eg spesielt reagerer på, er at ein må fylle ein kyrkjegard med pasientar før ein blir spesialist.»

Arild Pettersen/adm. dir. Atle Aas: La oss ikke måtte lese om Nordland Psykiatriske: - «Et nytt rystende Reitgjerdet», eller for den

saks skyld, - «Et nytt rystende Gaustad».

Arild Pettersen: På øya Austbø i Nordland i mars d.å. ble to politifolk skutt ned og drept av et psykiatrisk offer. Dette er et eksempel på hva «medisinering» kan føre til. Vi leser og hører at ofret var «medisinert» med neuroleptika/anti-depressiva! Jeg spør rett ut Arild Pettersen: Har du lært noe av denne grufulle episoden (psykiatri)? Og den 19. oktober starter rettssaken i Alstadhaug Herredsrett!

Juklerød sa om «medisinerte» psykiatriske ofre som ble drapsmenn: «Det er ikke det enkelte psykiatriske offer som er morderen, men den eller de psykiatriske leger som har foreskrevet «medisinering» av offret. Offret blir nemlig satt i en slik tilstand at det ikke vet hva det gjør! Dette vet den/de psykiatriske legene som driver giftstoffinjeksjoner av psykiatriske offer, meget godt».

Kjære adm. dir. Atle Aas v/NPS: Selv om de antageligvis ikke er kliniker, håper jeg at de kan være behjelpelig med å få Deres kollega Arild Pettersen under «kyndig psykiatrisk behandling».

For når avdelingsoverlege Arild Pettersen ikke skjønner alvoret i dette og utleverer sykejournal og ignorerer Norsk Lov, samtidig doper nevnte kone ned med kjemiske midler og kjemisk lobotomerer henne, må han ha pådratt seg en alvorlig sinnslidelse, - og det skulle ikke forundre meg om Pettersen har pådratt seg den samme sinnssykdom som Arnold Juklerød ble tildelt av psykiatri-bødlene for å ha, «kverulant-paranoia», og i såfall må det ryddes plass for Arild Pettersen på Nordland Psykiatriske Sykehus. «*Terium non datur*» som de gamle sa før i tiden. Noen tredje mulighet finnes ikke! (Apropos: Juklerød ble «behandlet» i 25 år og ble bare verre, - dette iflg. diagnosemakerne Ødegård/Retterstøl på Gaustad, og til slutt tok de livet av ham).

NB! Iflg. den store Gaustadkongen, professor dr. med. Nils Adolf Retterstøl er «kverulant-paranoia» en sykdom som kommer snikende på pasienten over lang tid og må oppserveres også over lang tid. Apropos: Pettersens sinnssykdom kan jo være symptomfri!

På forhånd tusen takk, - adm. dir. Atle Aas!

Thore Lie, Oslo
(siviløkonom)

AFTENPOSTEN:

Okkupasjonshistorien Berggravs rolle i 1940

Av Arne Tumyr, Kristiansand

Vel er det så at hverken Paal Berg eller Eivind Berggrav i 1940 var direkte med på den skriftlige henvendelsen fra presidentskapet til kongen om å abdisere. Ikke desto mindre påberopte presidentskapet seg for sitt vedkommende etter krigen, iflg. Undersøkelsskommissjonen av 1945, de to herrers medvirkning når det gjaldt å komme til enighet med tyskerne.

På bakgrunn av at biskopen feilaktig tolket Haagkonvensjonen (professor Jon Skeie): «Forhandlingene med tyskerne i 1940») forsøkte Berggrav 15. april å stanse uorganisert motstand mot fienden i de okkuperte områder. I radio dagen etter lot han den samme

oppfordringen gå utover eteren også til ikkeokkupert område.

Kongen og regjeringen var på flukt fra den hensynsløse voldsmakten, og mens tyskerne «brente våre gårder og drepte våre menn», talte biskopen i norsk radio den 16. april, der han bl.a. sa: «Mange har også meget godhet og ridderlighet å fortelle om tyskerne».

Den 18. april skrev den tyske avisen Völkischer Beobachter, etter biskopens radiotale 16. april, at primas i Den norske kirke, Eivind Berggrav, «oppfordret det norske folk til lojalt samarbeide med de tyske myndigheter og de tyske tropper». Utenriksminister Halvdan Koth holdt en radiotale fra London 5. mai, der han i sterke ordelag tok avstand fra Berggrav, som i etterkrigstiden hadde

store problemer med å forklare – og forsvare – sin holdning. (Gunnar Heiene: «Eivind Berggrav» – kap. 13.)

Oslo-bispen avla den 13. juni et besøk i den svenske ambassaden i Oslo. Ambassadør J. Beck-Friis sendte umiddelbart rapport til utenriksminister Günter der det heter: «Han (biskop Berggrav) hadde forvisset seg om at regjeringen i England folkerettslig sett ikke er berettiget å gi noen direktiver til befolkningen i Norge. Biskopen hadde også fremmet sitt forslag om at administrasjonsrådet skulle avløses av et riksråd som skulle søke å oppnå et virkelig samarbeide med tyskerne. (Det svenske utenriksdepartementets redegjørelse om forholdet til Norge i 1940-43)

På et forberedende møte i tilknytning til et forhandlingsmøte med tyskerne den 17. juni fremsatte Berggrav følgende forslag: «Stortingets Presidensskap telegraferer straks til Kongen og

henstiller til ham at han i forståelse av den nåværende politiske og militære situasjon, og for å sikre det norske folks uavhengighet, gir avkall for seg og sin sønn for sine forvaltningsmessige funksjoner». (Neri Valen, medlem av preidensskapet 1940, i avisen Varden 8.12.47). (Se også Undersøkelsskommissjonen av 1945, juniforhandlingene side 249.)

Det ble imidlertid utarbeidet et nytt forslag, som presidentskapet, ledsaget av Berggrav, la frem for Delbrügge (den tyske sjefforhandler) 17. juni 1940 kl. 22.30. Her sto det at Norge var villig til å slutte separat fred med Tyskland. Stortinget skulle sammenkalles, annullere Elverumsfullmakten, avsette regjeringen, erklære at kongemakten var ute av funksjon, og at dens skjebne måtte avgjøres ved fredsslutningen. (Kilder: H.r. dommer Thomas Bonnevie: «Høyesterett og riksrådsforhandlingene» side 72, Jon Skeie: «Forhandlingene med

tyskerne 1940» – side 22 jfr. «Innstilling fra undersøkelseskommisjonen av 1945» side 320 og Eivind Berggrav: «Da kampen kom» side 204 – 205.)

Den 4. sept. 1940 uttalte Berggrav til Langesunds Blad: «(...) ogsaa de beføielser som er tillagt kongemakten i Norges grunnlov vil kunne overtas i okkupasjonstiden av andre og med full rettsvirkning.»

Journalisten spør Berggrav: Er lover eller forordninger som etter 9. april 1940 utstedes av den norske regjering bindende for folk og institusjoner i de okkuperte områder? Berggrav: Nei.

Det pinlige i denne saken er at Karsten Isachsen, med godkjennelse av Kirke-, forsknings- og utdanningsdepartementet, understøttet av bl.a. Arne Chr. Berg og John Berg, underviser skolens 9.-klassinger på denne måten: Biskop Berggrav sto for det ideologiske og «(...) politiske lederskap under krigen (...)».

Kronikk og debatt (NATIONEN)

En annen verden er mulig

I Frankrike foregår for tiden en debatt om alternativer til det vaklende økonomiske system, og om dette skriver tidligere redaktør i IPS

Per-Aslak Ertresvåg

Franske aviser, fransk radio og franske politikere ser ut til mer enn kanskje noen andre å forberede seg på det store, endelige økonomiske krakket, trass i at regjeringen optimistisk har anslått den økonomiske verksten for neste år til 2,1 prosent.

Det går knapt en dag uten at en avis eller en politiker ser for seg sammenbruddet og kommer med dystre forvarsler, fra mer konservative organer som Le Figaro til det uavhengige Marianne som ikke må forveksles med noe dameblad – for ikke å snakke om Le Canard Enchaîné. Alle politikere skrekker, både på grunn av sine grusomme avsløringer av ting som skulle forbli skjult for offentligheten, men også skremmende på grunn av sitt drepende vidt og sine sarkastiske tegninger.

Pessimisme

I midten av september opplevde franskmennene at Alcatel, et av landets største og mest grunnsolide foretak tapte praktisk talt halvparten av sin verdi på Børsen i løpet av en eneste dag. Selskapet har en reservekapital på 28 milliarder francs og noterer seg i siste kvartal for et overskudd på 15 milliarder francs, det største overskudd noensinne for et fransk selskap. Så hvorfor kan et selskap med en slik sunn økonomi i løpet av én enkelt dag miste nesten halvparten av sine verdier på Børsen? Det spør franskmennene seg om. Og at slike ting kan skje, forteller dem klart at hele den økonomiske verdensordning er «fou» – fullstendig vannvittig – og bør revideres.

Figaro Magazine har for sikkerhetens skyld interpellert Kurt Richebächer, tidligere økonomisk rådgiver og medlem av styret for Dresdner Bank, en av de virkelige guruer i tysk og europeisk

økonomisk politikk. Han er skånselløs i sin pessimisme: Det verdensomspennende økonomiske sammenbruddet har allerede begynt. Og krakket i Russland er ikke årsaken. Russland er bare en katalysator, sier han. Den grunnleggende årsaken ligger i den overdrevne pengespekulasjonen. Russland vil antakelig aldri kunne betale tilbake de gigantiske lånene landet har fått.

Mange lever med den illusjon at amerikansk økonomi er sunn og sterk. Den er oppblåst. Allerede i 1979 falt oppsparingene fra 3,9 prosent av den disponible kapitalen til 2,1 prosent, bortimot en halvering på ett år.

Europeisk økonomi er sterkere enn USAs. Men USA kommer til å sprekke først og trekke Europa med seg i dragsuget, sier den ansette tyske økonomen som gang på gang har tvunget sentralbanksjefer til å rykke ut med dementier, men som ofte har gitt Richebächer rett.

Utopier

Men ikke alt er helsvart. Den eksklusive, seriøse Le Monde Diplomatique utga for kort tid siden en av sine halvårige spesialpublikasjoner viet utopier, og tittelen anslo innholdet: «En annen verden er mulig» – et håndslag til dem som fortsatt er villig til å satse på alternativer. For såvel Le Monde som Le Monde Diplomatique, begge organer regnet blant verdens beste aviser, har forlenget avskrevet dagens økonomiske system som levedyktig.

I en innledende artikkel slår Le Monde Diplomatique's redaktør, Ignacio Ramonet, fat at «det er behov for utopier». Han lister opp noen av skjevhetene i dagens økonomiske system: 60 millioner fattige i USA, verdens rikeste land, 50 millioner fattige i Den europeiske union som er verdens mektigste økonomiske enhet. 358 av verdens rikeste, milliardærer i dollar, har en årlig inntekt som overstiger inntektentil 45 prosent av de aller fattigste i verden, 2,6 milliarder mennesker. Og skjevhetene øker hele tiden. Dette kan ganske enkelt ikke fortsette.

Ramonet siterer Victor Hugo: «Utopien er morgendagens sannhet» og konkluderer med at situasjonen i dag inviterer til det mottoet som sto skrevet på veggen til Odeon-teateret i mai-dagene i 1968: «På veier ingen før har betrådt, hatt mot til å gå, i tanker som ingen før har turt å tenke, våget hodet».

Solidaritet

Og i «En annen verden er mulig» våger nettopp magasinet trå på slike veier, vise til forsøk som er gjort og som fortsatt lever sitt liv i realitetenes verden, uten å ha fått den internasjonale oppmerksomhet som de kanskje burde ha fått. Åtte av artiklene tar for seg alternativer til den økonomiske politikken, «En solidarisk økonomi». Her trekkes de historiske linjene opp og føres videre fremover. «Aldri har de vestlige stater vært så rike. Aldri har de økonomiske ulikhetene i disse samfunnene vært så ståre. For å komme ut av denne bakevjen må man på den ene siden reorganisere arbeidet og utvikle en solidarisk økonomi», skriver en av forfatterne, Jean-Paul Maréchal som legger fram konkrete forslag i en slik retning. En annen av artiklene, skrevet av Chantal Euzéby, professor ved Pierre-Mendes France-universitetet, tar opp det viktige spørsmålet om redistribusjon av rikdommen.

En rekke artikler behandler «gjenreisningen av borgerånd og folkelig deltakelse». Og et eget avsnitt med sju artikler er viet «eksempler fra sør». Ikke minst denne delen er fascinerende fordi man her helt konkret får orientering om ulike sosiale og politiske prosjekter rundt om verden som har pågått gjennom flere år, og som lykkes.

Nokså naturlig avrundes spesialutgaven om utopier med en bunke artikler under felles tittelen «Nye horisonter» – konkret, spennende, til dels oppsiktsvekkende og i alle fall inspirerende for den som leter etter utveier, ethefte som burde hatt sin plass også i norsk politisk og økonomisk debatt.

En globaliseret - - -

partier, der alle går ind for det samme.

For mange rundt om i verden, som lever eller har levet i u-demokratiske eller centralstyrede stater, i lande, som er blevet indfanget i fattigdomsfælden, i lande uden ligestilling men med store sociale kløfter og kvindeundertrykkelse har den nordiske samfundsmodel udgjort et håbet eksempel på, at samfundsforandring er mulig – at det lader sig gøre at opbygge et socialt og økologisk bæredygtigt samfundssystem.

Vi i Norden – som har hjulpet med til at opbygge denne samfundsmodel – udgør nu en fare for dem, der vil fremskynde globaliseringen og for magthaverne Bruxelles. I de kredse vil man ikke have et fungerende stabilt system med ligestilling, men foretrækker et labilt system uden ligestilling, hvor den sociale usikkerhed skaber muligheder for dumping indenfor løn- og arbejdsforhold og hvor miljønormer, der kunne hindre produktionen, kan afskaffes.

Men vi i Norden – som sejt og enfoldigt har arbejdet for bløde, bæredygtige værdier – må ikke give op! Vi er mange, som er parate til at forsvare vor nordiske model, og vi bliver hele tiden flere.

Vort fælles nordiske arbejdsfelt er desuden nu i gang med at udvide sig – langsomt men sikkert – til at omfatte også Baltikum og de lande i Østeuropa, som har ansøgt om EU-medlemskab.

I disse lande er debatten om, hvad et EU-medlemskab indebærer, kun ved at begynde, og de, som vover at kritisere EU, har det ikke let. Men vi har allerede et fungerende kontaktnet, som hele tiden vokser.

På samme måde, som de danske EU-kritiske folkebevægelser i mange år har hjulpet deres svenske og finske søsterorganisationer kan vi nu sammane hjælpe folkebevægelserne i de lande, som indleder deres EU-medlemsforhandlinger, og hvor folk ikke har nogen anelse om, hvad EU egentlig står for.

Arbejdet blev aktivt indledt sidste sommer på en EU-kritisk konference, som blev afholdt i Warszawa på initiativ af danske, svenske folkebevægelser, Rejsen til Warszawa foregik med bus via Estland, Letland og Lithauen. På vejen afholdtes demonstrationer, opførtes EU-kritisk gadeteater arrangeredes pressemøder. Der blev også samlet aktivister fra disse lande op for at deltage i konferencen.

I sommer går rejsen til Budapest. Igen gennem Baltikum og Polen. Denne gang kommer initiativtagerne ikke kun fra Norden, men også fra Østrig, Bulgarien, Estland, Frankrig, Tyskland, Ungarn, Irland, Letland, Lithauen, Polen og England.

I Warszawa indledte et samarbejde først og fremst mellem nordiske EU-motstandere og meleuropæiske fredsbevægelser, som egentlig ikke har været EU-kritiske. Samarbejdet fortsætter nu i Budapest. Nu begynder man også inden for fredsbevægelserne i traditionelt stærke EU-tilhængerlande at indse, at EU opbygges til en superstat med et fælles forsvar, som er basert på atomvåben.

Superstaten Europa ville passe godt ind i globaliseringsprocessen. Men en globaliseret verden bygget på nogle storvirksomheders betingelser bliver ikke en demokratisk verden. Den får ikke plads for den nordiske samfundsmodel. DEN SAMFUNDSMODEL, SOM VI MÅ FORSVARE MED ALLE TÆNKELIGE FREDELIGE MIDLER!

Barn, videovold og lønnsomhetspolitikken

Av Aase Brenne

Det går stadig programmer i norsk og svensk tv om den råskap og vold som kommer inn i hjemmene via videofilmer. Skolebarn vet knapt hva de selv eller læreren heter, men spør om de i detalj kan berette om den siste voldsfilmen de så. Den virkeligheten de ser på filmen er mer virkelig enn deres eget liv, her og nå. Det er forbudt for foreldre å slå eller mishandle sine barn – fysisk, men den psykiske mishandlingen er ikke forbudt. Filmen kan være et ris bak speilet, for den som søker makt. Gjør du ikke som jeg sier, så vet du hva som skjer (på filmen, altså). Å skjære hodene av hverandre, kannibalisme, voldtekt – alt dette er underholdningsvold, som noen tjener penger på, og som staten håver inn skatter på. Det er umulig å gripe fatt på alle detaljer i den virkningen som **vår økonomioppfatning har**. Hele vår gjennomlevde historie – fra kannibalismens tid til dagens verden – med all den – for våre forfedre – gjennomlevde tortur, undertrykkelse, angst – er nå **underholdningsvold** for den nye slekt, sett ut fra **sadismens synsvinkel**. Dette er den nye verden for den nye slekt. **Livshatets verden**. Foreldre som hadde ønsket og ønsker en annen verden for sine barn, slår hjelpeløse.

Den lutherske **statskirken** skapte det **oppdragelsesmiljø**, som la veien åpen for Hitler og nazismen. Hva vår egen statskirkes

oppdragelsesholdninger, forholdet til staten og til kapitalismens evangelium legger til rette for, kan vi bare ane konturene av. Den vold, mishandling, tortur og misbruk av barn som nå utfolder seg over store deler av verden – og langt inn i vår egen lille norske virkelighet, vil vi nok helst holde skjult for vår bevissthet.

Vi orker ikke med det. Vi er fanget inn i mammonkulturens og statskulturens lovpriste paradisi – eller helvete.

Kristus: Du kan ikke dyrke Gud og mammon samtidig

Hvis **BILDE** finner vi på **kronestykket, dollar- og pundseddelen?**

Jesus spørsmål for 2000 år siden er like aktuelt i dag, men med en viss forskjell. For 2000 år siden hadde menneskene ingen psykolog som kunne gjennomskue dette spørsmål – og hva Jesus egentlig ville si med dette spørsmål. At menneskene dengang dyrket bilder – statens bilde og pengesymbolet hørte sammen. Det koster penger å ha en stat. «Gi staten (bildet på samfunnshelheten) hva bildet krever, men gi Gud hva Guds er». Før psykologiens tidsalder måtte presteskaper tolke dette som en ordre fra høyere hold om å «dyrke Gud og mammon samtidig». Kristus uttrykte seg på en slik måte at billeddyrkeren i mennesket fikk sitt, mens den mer kritiske og skeptiske fikk noe å gruble på – til sannhetens eller opplysningens ånd fikk bearbeidet

oss til å skjønne **hvordan den menneskelige psyken arbeider** – via bilder og symboler frem til den egentlige virkelighetsforståelse.

Alle vet i dag at det er slik barn utvikles, men neimen om det er den samme utbredte forståelse for at **den kollektive psyken arbeider presis på samme måten**. Underholdningsvolden og sadismen, samt alle andre uttrykk for livshat – som like meget fremkommer fra «det offentlige» som fra «det private» – er symptomer på at det enten må komme ny bevissthet inn i vårt kollektivliv – eller også begår vi **kulturelt selvmord**.

Mammonisme – kapitalisme

og statsdyrkelse må analyseres for hva det er

Mammonisme-kapitalisme og statsdyrkelse må analyseres for hva det er – bilder på en bakenforliggende virkelighet som vi må komme til forståelse med – eller gå til grunne som et **ikke-utviklingsdyktig folk**. Å leve i en nasjon som den norske, som i den grad **utestenger alt nytt bevissthetsliv** på dette området, er deprimerende, og ennå mer deprimerende at både kirke og vitenskap har så mer enn nok med å vedlikeholde billedvirkeligheten, fremfor å sette seg inn i den fantastiske og strålende virkelighet bakenfor bildene, som er det neste trinn i utviklingen – kollektivt, som skulle erobres av oss i fellesskap. Men døren til den nye virkelighet er stengt fordi billeddyrkerne ikke tør bli seg selv bevisst. Derfor degenererer kulturlivet tilbake til fortidens grusomheter, sadisme og kannibalisme.

Evolusjonskallet

Livet selv er evolusjon, sier Piérre Teilhard de Chardin, og det kjenner **ingen nåde** med dem som vil stille seg utenfor evolusjonens lover – eller kall det vekstlover i ånds eller

bevissthetslivet. Åndslivet eller bevissthetslivet i oss besørger selv degenerasjonen og ødeleggelsen – dersom vi ikke svarer på evolusjonskallet – økt kollektiv bevissterkjennelse. Som Brochmann sa det, det er ikke så vanskelig å være profet i dag – om man har lært å forstå den virkeligheten som ligger under billeddyrkelsen. Jenta som ikke vil kaste dukkene sine i voksen alder for å skaffe seg virkelige barn, eller realisere morsfølelsen – eller gutten som vil kjøre med lekebil resten av livet – mister selvsagt «det neste utviklingstrinn i livet», og slik også med oss kollektivt lekende. Frykten for bevisstheten om **det nye utviklingstrinn** – driver oss tilbake til de lavere bevisstetsnivåer og all den elendighet, grusomhet og angst som var tilknyttet disse nivåer. Det nytter jo ikke å gjøre opprør mot stat og kapitalisme – som jo bare vokser i velde med slike metoder. Nei, den nye bevisstheten om oss selv gjør **voldsopprør til noe latterlig**.

På kollisjonskurs med evolusjonslovene

Vi gjør ikke opprør mot leker og bilder – vi skaffer oss bevissthet om neste utviklingstrinn – individuelt og kollektivt. Utestenger vi det siste – det kollektive – er vi selvsagt i konflikt med evolusjonslovene. De slutter ikke å virke – selv om vi er aldri så uvitende om deres eksistens. Kristus var seg disse lover bevisst – og han plantet den lære og de impulser som skulle bevirke at vi – et par tusen år etter – kunne forlate det kollektive billedplan – for å tilegne oss en sosial virkelighet vi bare har drømt om. Bare noen få ord, sagt i farten – av A. Fagereng – kan gi et hint om den nye virkeligheten: «Den **biologiske rente** skal vi beholde». Altså, den biologisk-materielle rente for våre felles, menneskelige anstrengelser skal vi få, men så lenge pengerentens lekevirkelighet pågår, som jo også er knyttet til statens budsjettpolitikk – må vi lide nød midt i overflodens tidsalder (og

akseptere at det er pengelønnsomhet å selge livshat på boks og kasset). Pengekapitalens avkastning øker proporsjonalt med menneskehetens lidelser og nød – og dersom statens budsjettpolitikk skal gå med overskudd – så må staten interessere seg for **å rasjonalisere tilgangen** på levnetsmidler, boliger og alt annet vi skal leve av (rasjonere på arbeidsplasser – med andre ord) – og bare slik – i denne samkjøringen mellom stat og pengekapital, mellom skatter og lønnspolitikk – kan velgerne få hva de ber om, nemlig høyere priser og høyere lønninger, mens det paradiset disse samme velgere kunne ha skapt med sin arbeidslyst, skaperlyst, vitalitet, idealitet og solidaritet – går tapt i et degenerert samfunn og kulturliv. Det er og blir prisen vi må betale når evolusjonslivene forektes i kollektivlivet.

Skole, kirke og vitenskap – en ørkenvandring

Skole, kirke og vitenskap danner tilsammen en kunnskapsmessig ørkenvandring – nettopp fordi man **her mangler nøkkelen** som kunne låse opp døren til den nyere tid, vise oss de fantastiske vyene fremover – når billeddyrkelsens virkelighet er blitt en saga, blott. Men nå er vi – kollektivt sett – i samme situasjon som skolebarnet, hvis virkelighet besto i filmkassetten. En ny utvikling er fullstendig avhengig av den nye (eller gamle?) erkjennelse av oss selv som guddommens, den kosmiske bevisstets åndelige eller psykiske avkom, som gjennom bevisstetsgjøringsprosessen skal nå frem til den egentlige og guddommelige, sosiale virkelighet – her på jorden. Den har alltid vært tilstede, men som billeddyrker kan vi ikke tilegne oss denne, bare drømme om den.

Aase Brenne

Kirkens herre

Statskirken er statens tjener, og mener det som staten mener.

Hva skjuler prester bak sitt skrud? At presteskaper er statens «brud» –

som ganske underdanig gjør statens vilje – nu som før.

Staten – den er kirkens gud. Derom bærer prester bud.

De forskriftstro som er statslydig. Noen tror at det er dydig.

Herrens ord de hurtig glemmer, hvor fader stat for dem bestemmer.

Til staten har de seg forskrevet, når de dens bud har etterlevet;

og ei samvittighetens røst. Med Skriftens ord til konflikt-trøst.

Fader stat er presters herre; altfor ofte – ja dessverre.

Svein Otto Hauffen

Hevnen - - -

for massiv forfølgelse. Omtrent like ille var det for resultatet av dette kjærlighetsforholdet: barna. Mange av dem har hatt en oppvekst fylt av de verste opplevelser.

Det er litt av dette min nye ungdomsroman «Tidskapselen» på Orkana Forlag forsøker å gi en beskrivelse av, en bok som i all beskjedenhet er tilegnet tyskertøsene og deres barn. Den handler om tidsreisere Kaal som møter tyskerungen Bjørn som er på spesialskole et sted i Nordland i 1960. Prosjekt Empatia er den første tidsreisen til Kaal - han skal lære seg medfølelse - empati. Å være så nær en annen person gjør noe med et menneske. Men tar Kaal virkelig konsekvensene av dette?

Det verste med mitt fedrelands behandling av disse menneskene, er at Tyskland ga Norge flere millioner kroner som erstatning til norsk-tyske barn da krigen var slutt. Over femti år etter har den norske stat fremdeles ikke utbetalt fem øre av dette til barna...

Dag Ove Johansen
forfatter/lærer på Fauske

Innebygd - - -

alle solid bakgrunn for «egne meninger». Og regjerer rolig og uforstyrret videre. Folket har «demokrati» og er rolig og fornøyd! «Det man ikke vet, har man som bekjent, ikke vondt av»!

Det er et pass mellom fjellkjedene – en porti i karréen. Det fører til «friheten», her representert av bil, båt, hytte, villmark, naken – i – solen, narkotika.

Man må jo i alle fall rent ubevisst, reagere på stengslene, siden man med begjærighet søker ut i friheten. Hva «gjør» man så, jo f.x. med bil kjøres det så fort som bare mulig på de få km som vi har til hver bil. Man kjører aggressivt, man har jo sterke «hester» under panseret, mobiltelefonen holder kontakten med omverdenen og bedrifter, som gir mange ulykker. Og «friheten»??? Og båten? Det finnes knapt en meter strandlinje mellom Hvaler og Egersund hvor det ikke i forveien ligger fem båter. Friheten på sjøen, vikingearven? Hytte? – Jo, markert inngjerdet mot naboen, kanskje litt blomster i solveggen, kanskje en ripsbusk – inne,

mobiltelefon, radio, TV og bilen – ikke langt unna.

La oss gå forbi maurtuene av campingvogner! Villmark? – Merkede løyper, hytter og hunden i bånd og Røde Kors i beredskap. Og hvor finnes i dag den frie urørte natur?

Men det er andre veier ut til friheten, kanskje jeg her skulle skrive inn til friheten; narkotika og medisiner! Initial-drogene er alkohol, tobakk og kaffe. Disse er så alment aksepterte at de i vanlig omdømme ikke lenger erkjennes som narkotika. Men hasjisj (hasj) har snart den samme aksept og det er verre. Alle disse, og både i oppstemtheten og i følgende nedstemtheten, gir avledning og glemsel fra «omgivelsenes trykk», på det psykiske ubevisste området – og tilværelsen kan gå videre for en tid igjen. Mye verre selvkåret, med de tunge narkotika. Det finnes nok ganske mange som vil leve kort og hektisk, mange andre vil leve farlig – eventuelt «dø ung» så hvorfor ikke spille «russisk rulett» med livet som innsats. At man før eller senere må falle samfunnet, trygdesystemet til

forts. side 12

Hanen skal gale tre ganger

Overlevelse er valg og utvelgelse

Vi har hatt to verdenskriger, og den tredje står kanskje for tur. Hanen skal gale tre ganger, heter det i bokenes bok. Pussig nok består vår hjerne av tre ressurser. Er det noen sammenheng her? Har samfunnsutviklingen noe å gjøre med dynamikken i vårt tankeliv? Kreativitet og katastrofe er to sider av samme sak, sier Matti Bergstrøm. Det er en lovmessighet som rår både i vårt sinn og i naturen.

På en måte er samfunnsutviklingen «låst». Hjernens kunnskapssyn rår, og manifesteres i samfunnet ved en stadig ekspansjon av energi, kunnskap og teknologi. Det skjer på bekostning av hjernens verdiressurser, som er den eneste ressursen som i det lange løp kan kontrollere samfunnsutviklingen. Ytre maktmidler vil ifølge sin egen dynamikk før eller seinere komme til kort. Vi er nå i den situasjonen igjen på Balkan. Dette betyr at vi automatisk bygger inn katastrofen i utviklingen.

I Norge og de øvrige land i

Norden er samfunnsutviklingen kommet dit hen, at det ikke er forutsetninger for vekstfilosofien innenfor «systemet».

Vekstfilosofien er knyttet til informasjonssamfunnet, som altså skaper ubalanse i våre individuelle og kollektive liv. Og når vi altså ikke forstår dynamikken i samfunnsutviklingen, som er knyttet til dynamikken i vårt tankeliv, ja, som kommer katastrofen som et svar og en slags løsning.

Vi burde ha åpnet for en naturlig nedtrapping av storsamfunnet ved dekapitalisering og et lønnsomt prisfall. Men vi forstår ikke dynamikken i samfunnsutviklingen, og omgjør derfor vår kreativitet til en katastrofe.

Den tredje verdenskrig er spådd, og den er menneskeskapt. Tallet tre er antagelig brukt symbolisk i bokenes bok. Kanskje uttrykker tallet et bilde på dynamikken som rår i vårt tankeliv og dermed i samfunnsutviklingen.

Astrid Strømme

Innebygd - - -

byrde for resten av livet, er uinteressant og utenfor tankenes rekkevidde. Slik halter tilværelsen seg tidsmessig fremover. Men hva kommer nu skjevhetene, og psykisk såvel som soamtisk utilpassethet av? Etter Gaias betingelser og muligheter, skulle vi jo leve i «Guds Grønne Enger!» Det er allegorisk skildret i «Utdrivelsen fra Paradisets Have».

To forhold ved oss mennesker er erkjennbare – og gjør oss sårbare – ennu. Det ene er vår suggestibilitet, det andre er at det kan utvikles herskesyke psykopater som utnytter denne svakhet. Disse to forhold kan være de «To Keruber med dragne, blinkende sværd», som hindrer oss i å komme «tilbake». Og – de herskesyke har spredd og inndoktrinert oss at vi bare teller som individer. Individualismen har skapt og har fått utviklet seg i psykopatisk retning; til egocentrisme (les Ibsens; Peer Gynt i Dovregubbens Hall), (og ennu mere lærerikt Jesus avklaring av individualiteten og hans vitenskabelige lære om Samfunnet, fellesskapet; «Guds Riket», som selvsagt er like vederstyggelig for staten som for kirken. Forstår man, og aksepterer Jesus lære, vil jo staten- og kirkens byggestener falle sammen som korthus for et pust!).

Men drømmen, minnesporene om

Haven eksisterer stadig i dypet av hver eneste sjel. Ellers ville vi ikke søke «friheten» på alle tenkelige – og utenkelige, uverdige måter. Selv innbyggere i «Kemiby 4, (Karin Boye, «Kallocaim») hadde en slags viten om noen som hadde desertert til et ruinområde «langt borte», dyrket sin mat og levet i frihet. En fin allegori!

Vel, innebygd, men minnesporene og drømmen kan aldri mures inne! Hverken av betong, økonomi, byråkrater, prester eller politi. Drivkreftene bak opprettelsen av i alle fall, tre av lengdene i karréen, var – og er – penger – kjøpekraft. Uten penger; Intet!, sier pengehandlere, politikere og de herskesyke. Og det har de greidd å overbevise verden om – helt ubegripelig for en noenlunde normalhjerne! Dette systemet opptar og besetter menneskene, så de nesten ikke har tid til noe annet. Her neier og bukker man «oppover» og «sparker nedover», bruker spisse albuer og bruker lovlige (og masse ulovlige) knep for å skaffe seg kjøpekraft. Man mener å ha oppdaget at masse penger i lommen (bank, aksjer) gir Frihet – og Lykke. Ja – tro kan flytte fjell!

Men «man» blir jo syk av og til, kanskje særlig i dette «systemet». Så er det inntruffet et merkelig fenomen; Mennesket oppfattes ikke lenger som åndsvesener, men som en krysnings mellom dyr og maskin! Dyrets

Lensmann Harald Leifsen

Postboks 25,
2770 Jaren
(tlf. nr 61 32 83 11,
fax. nr 61 32 90 33)

Henviser til telefonsamtale med Dem 15. oktober d.å. der undertegnede presenterte seg som en god venn av Astrid Elisabeth Grini.

Jeg klargjorde også overfor Dem at jeg var klar over via hennes advokat Kjell T. Dahl at hun hadde blitt direkte overfalt i sitt eget hjem av 2 – 3 personer fra politi- og lensmannsetat, låst i håndjern og ført til Presteseter Sinnssykehus – (Presteseter Asyl om De vil) – /nå: OPS – Oppland Psykiatriske Sinnssykehus.

Jeg informerte Dem også om at jeg kjenner godt til de ansattes arbeidsmetoder i våre sinnssykehus, og *de* er virkelig sinnssyke! Der gjennomføres det både direkte og indirekte drap bak lukkede dører. Og nb! – dette er menneskeplagernes og lystmordernes fristed! Dette kan undertegnede dokumentere gjennom Juklerødsaken. Arnold Juklerød var politisk fange på Gaustad Sinnssykehus i nesten 25 år. Han ble også av lensmann/politimesteren på sitt hjemsted levert til Gaustad kriminelle den **22. november 1971** og for annen gang den **9. mars 1974**. Og Arnold Juklerød ble drept og ga sitt liv på Gaustad den **25. januar 1996** av den samme kriminelle bande.

I min telefonsamtale med Dem opplyste jeg også at jeg visste om 2 – to – drap – (undertegnede tror det er langt flere) – som var utført av psykiatriens utøvere på Gran denne høsten. Da smalt De på røret i en udiskutabel geriljastil, men De gav meg samtidig en klar overbevisning om at «**jeg traff spikeren direkte på hodet**».

Disse mordene kaller psykiaternes utøvere og eksperter

for selvmord. Men vi vet alle at blir et menneske terrorisert og mishandlet lenge nok, hardt nok, ofte nok, både psykisk og fysisk og offeret ikke finner noen annen vei ut av dette helvete enn å ta sitt eget liv, ja, da er dette ikke selvmord, men mord.

NB! Det som politi- og lensmannsetaten har utført mot Astrid Elisabeth Grini på Gran, er direkte overgrep i sitt eget hjem. Dette kan selvfølgelig dokumenteres. Astrid Elisabeth Gran har behandlere i Oslo som forsøker å hjelpe henne tilbake til livet etter de hjerneskadene hun har pådratt seg etter flere års påtvungen dødelig terapi på Presteseter, nå: OPS – Opplands Psykiatriske Sinnssykehus.

NB! Det er en menneskerett å velge den lege og behandler man ønsker for å ta vare på sin egen helse.

NB! En dårlig bygdelege (som altså gjør hva som helst for penger) kan ikke sammen med familie eller andre, og som ønsker en person ryddet av veien, beordre politi- og lensmannsetaten til slike gerilja-oppdrag.

NB! Din og Deres kollegers oppgave er å holde ro og orden så alle kan føle seg trygge, inkludert Astrid Elisabeth Grini.

Med vennlig hilsen
Velaug Lie

Kopi:

Justisministeren,
Helseministeren,
Stortingsrepresentant Steinar Bastesen,
Fylkeslegen i Oppland,
Advokat Kjell T. Dahl,
Menneskerettighetsminister Hilde Frafjord Johnsen,
Presteseter Asyl, OPS – Oppland Psykiatriske Sinnssykehus v/Morten Juell og hans medhjelpere,
Politimesteren i Gjøvik og samt alle andre som er interesserte i overgrep i samfunnet!

Ministre uten høyere utdanning – bra nok!

Det er slått stort opp i pressen at en undersøkelse avslører at Norge havner på jumboplass m.h.t. utdanningsnivået på regjeringsmedlemmene.

Ja, og hva så? Skal ikke en regjering speile en nasjon som helhet? Det var jo dette som var styrken med den første riksforsamlingen i 1814 også. Norge er et demokrati der alle skal få tale sin sak. Det viser seg at regjeringer med akademikere ikke skjønner stort av hva som driver et samfunn rent samfunnsøkonomisk – hva som er reelle inntekter og reelle utgifter for nasjonen Norge som bedrift. Hva er det forresten som gjør de velutdannede regjeringer i andre land i verden så mye bedre enn Norge? Gi meg ett eneste godt eksempel på glitrende og intelligente bestemmelser og avgjørelser i f.eks. Sverige og Danmark – som ligger foran oss på denne intelligensskalaen? At de stemte ja til EU viser etter mitt syn det motsatte!

Dag Ove Johansen
Fauske

En enorm tankesvikt

Sosialøkonomien er ikke en vitenskap.

Den inneholder en enorm tankesvikt.

Sosialøkonomene skiller ikke konkret mellom stat og samfunn. De skiller heller ikke mellom statsliv, kulturliv og økonomisk liv, og de avslutter som regel sine funderinger med prosentregning.

Sosialøkonomene har en meget stor innflytelse i Norge. Med sin overfladiske tenkning er de i virkeligheten lite skikket til å inneha høye administrative stillinger i samfunnet.

Eiliv Bakke
Lillehammer

Samfunnsliv

Redaksjon og ekspedisjon
6150 ØRSTA

Abonnement i hele Norden
Kr. 450,- pr år
kr. 225,- pr halvår

Annonsepris kr. 4,- pr mm
1. side kr. 4,50 pr mm

Abonnement kan tegnes
ved poststedene eller
direkte i ekspedisjonen

Sats og trykk:
Møre-Nytt, Ørsta

utløst fra Kosmos. Nu er det et begrep et ord som bedre og klarere enn noe annet karakteriserer denne vår nutid;

Vi lever i et demokrati – tilsynelatende!
Vi har full frihet til å tro og handle – tilsynelatende!
Vi har full tro – tale – trykke- frihet – tilsynelatende!
Vi kan stemme på de kvalifiserte pesonene vi vil til offentlige verv – tilsynelatende»
Vi er jevnt over sunne og friske – tilsynelatende!
Vi lever i fred med oss selv og omverdenen – tilsynelatende!
Vi er glade, frie, lykkelige og omfavner hverandre på gaten – Ikke Tilsynelatende En Gang!!
Noen som følger seg Innebygd? Ikke Tilsynelatende En Gang!

Noen ord etterpå: Vel – jeg har malt med bred pensel, kraftige farger og noe forenklet. Men – kanskje kan da **noen**, se lengselen og kjærligheten bak de farger og strøk som på mange nok virker både støtende og provoserende.

Nøtterø, 1998. 07.04.

Vel – vi er like foran et Epoke skift,